

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

TUDOMÁNY ÉS FENNTARTHATÓSÁG

ABSZTRAKTKÖTET

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

Budapest, 2024 | 05 | 31

TUDOMÁNY ÉS FENNTARTHATÓSÁG

ABSZTRAKTKÖTET

Szerkesztette:

BODÁNÉ DR. KENDROVICS RITA

Budapest – 2024

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

TUDOMÁNY ÉS FENNTARTHATÓSÁG

Szerkesztette:

Bodáné Dr. Kendrovics Rita

Lektorálta: Prof. Dr. habil Kováts-Németh Mária CSc

Műszaki szerkesztő: Pásztor Ildikó

A konferencia elnöke

Dr. habil. Koltai László dékán

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

ISBN 978-963-449-347-1

Óbudai Egyetem

Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar

2024

„A természet hatalmas, az ember parányi. Ezért aztán az ember léte attól függ, milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel, mennyire érti meg, és hogyan használja fel erőit saját hasznára.”

Szent-Györgyi Albert

ELŐSZÓ

Tisztelt Konferenciárésztvevők!

Örömmel köszöntjük Önöket a Tudomány és Fenntarthatóság címmel megrendezett Hazai és külföldi modellek a projektoktatásban Nemzetközi Projektkonferencián, amelynek célja a legújabb tudományos eredmények bemutatása és megvitatása a fenntarthatóság témakörében. Napjainkban a fenntarthatóság kérdése minden eddiginél fontosabbá vált, mivel a környezeti kihívások, a gazdasági változások és a társadalmi egyenlőtlenségek összefonódva hatnak életünkre. Ezért a tudomány szerepe és felelőssége kiemelkedő az olyan megoldások kidolgozásában, amelyek hosszú távon biztosítják bolygónk és közösségeink jólétét.

Konferenciánk célja, hogy platformot biztosítson a tudományos közösség, a döntéshozók, valamint a civil társadalom számára, hogy megoszthassák kutatásaikat, tapasztalataikat és jó gyakorlataikat. Az absztrakt kötet, amelyet kezében tart, a konferencia előadásainak tömör összefoglalóit tartalmazza, és betekintést nyújt a sokszínű és interdiszciplináris megközelítésekbe, amelyekkel a résztvevők a fenntarthatóság kérdéseit vizsgálják.

Hisszük, hogy a tudományos diskurzus és az együttműködés kulcsfontosságú a fenntartható jövő felé vezető úton. Bízunk benne, hogy konferenciánk hozzájárul ahhoz, hogy új ötletek és innovatív megoldások szülessenek, amelyek előmozdítják a fenntartható fejlődést. Köszönjük mindenkinek, aki részt vesz ezen az eseményen, és reméljük, hogy az itt szerzett tapasztalatok és ismeretek inspirációt nyújtanak a további munkájukhoz.

Kellemes és eredményes konferenciát kívánunk!

Üdvözli Önöket a Tudomány és Fenntarthatóság Projektkonferencia Szervezőbizottsága nevében:

Bodáné Dr. Kendrovics Rita, a kiadvány főszerkesztője

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
BIZOTTSÁGOK	9
A Tudományos Bizottság elnöke	9
A Tudományos Bizottság Tagjai	9
A tudományos kiadvány főszerkesztője és a Szervező Bizottság elnöke.....	10
A Szervező Bizottság tagjai	11
A RENDEZVÉNY PROGRAMJA	13
PLENÁRIS SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK	19
TELJESÍTÉS ÉS TERVEZÉS (KÉT FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI KERETSTRATÉGIA MEZSGYÉJÉN) (<i>Szili Katalin</i>)	20
FENNTARTHATÓSÁG AZ ÓBUDAI EGYETEM SZERVEZETI MŰKÖDÉSÉBEN (<i>Fehér Botond</i>)	23
KÖRNYEZETPEDAGÓGIA, MINT INTEGRÁLT TUDOMÁNY (<i>Kováts-Németh Mária, Bodáné Kendrovics Rita</i>).....	24
PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN / GAMIFIKÁCIÓ AZ OKTATÁSBAN SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK	23
„FENYŐMUSTRA PROJEKTTTEL” A HALLGATÓK KÖRNYEZETTUDATOS, ERDŐTUDATOS SZEMLÉLETFORMÁLÁSÁÉRT (<i>Hartl Éva</i>)	24
A SZÁMVITEL ÉS A GAZDASÁGI SZAKISMERETEK HAGYOMÁNYOS ÉS ONLINE OKTATÁSA A VIZSGAEREDMÉNYEK TÜKRÉBEN (<i>Borzán Anita, Szekeres Bernadett</i>)	25
BESZÁMOLÓ A NAPELEMES OKTATÁSUNK ELMŰLT 25 ÉVÉRŐL (<i>Nemcsics Ákos</i>).....	26
A SZABADULÓ JÁTÉKOK ALKALMAZÁSA AZ OKTATÁSBAN ÉS A PROBLÉMA ALAPÚ TANULÁS (<i>Kovács Mihály</i>).....	27
KÖLCSÖNKAPOTT LEVEGŐ 2.0 (<i>Lajter Hanna, Hernádi Bence, Pethes Balázs, Modlok Vince, Bánsági György, Laczházi Márton, Ágoston Csaba</i>)	28
ROBOTÉPÍTÉS ÉS PROGRAMOZÁS AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN (<i>Özvegy Judit</i>)	29
A KRIPTOVALUTA JUTALMAKAT ALKALMAZÓ JÁTÉKPROJEKTEK TELJESÍTMÉNYE 2021-TŐL VIZSGÁLVA (<i>Bereczk Ádám; Szilágyiné Fülöp Erika; Hódiné Hernádi Bettina</i>).....	30
PERFORMANCE OF BLOCKCHAIN-BASED GAMING PROJECTS WITH CRYPTOCURRENCY REWARDS SINCE 2021 (<i>Ádám Bereczk; Erika Szilágyiné Fülöp; Bettina Hódiné Hernádi</i>).....	33
GENERATÍV TERVEZÉS ÉS MESTERSÉGES INTELLIGENCIA A TERVEZÉSBEN, AVAGY EGY HALLGATÓI PROJEKT TANULSÁGAI (<i>Czifra György</i>)	34
ZÖLDHULLADÉK HASZNOSÍTÁSA BUDAPEST III. KERÜLETÉBEN (<i>Sáfrány Sába Ildikó, Kovács Adrienn, Simon Alexandra, Soósné Berecz Márta</i>).....	35

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS / OKTATÁS A FENNTARTHATÓSÁGÉRT SZEKCIÓ	
ABSZTRAKTOK	34
EGY SZLOVÁKIAI HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKAT NEVELŐ ISKOLA KÖZÖSSÉGÉNEK KÖRNYEZETI ATTITŰDVIZSGÁLATA (<i>Nagy Melinda, Kocsis Zsófia, Strédl Terézia, Mészárosné Darvay Sarolta Zsuzsanna, Szenczióvá Iveta</i>)	38
A METEOROLÓGIA SZEREPE AZ ENSZ FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLJAI (2016-2030) MEGVALÓSÍTÁSÁBAN (<i>Mika János</i>)	39
FENNTARTHATÓSÁG ÉS JELENSÉG-ALAPÚ OKTATÁS A PLANETÁRIS JÓL-LÉTÉRT (<i>Tuba Orsolya, Püski Edit</i>)	37
TERMÉSZETPEDAGÓGIÁVAL A FENNTARTHATÓSÁGÉRT (<i>Orgoványi Anikó</i>)	38
„MEGISMERNI, MEGSZERETNI ÉS A FELELŐSSÉGET FELKELTENI” – MEGLÁTÁSOK ÉS JÓ GYAKORLATOK A FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS TERÉN A MAGYAR FELSŐOKTATÁSBAN (<i>Saad Judit, Béres Tamás, Huszár Zsuzsanna, Mónus Ferenc</i>)	39
TO KNOW, TO LOVE AND TO TAKE RESPONSIBILITY" - EXPLORING SUSTAINABILITY EDUCATION IN HUNGARIAN HIGHER EDUCATION: INSIGHTS AND EXEMPLARY PRACTICES (<i>Judit Saad, Tamás Béres, Zsuzsanna Huszár, Ferenc Mónus</i>)	40
FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉSI EGYETEMI PROJEKTEK ÚJ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK KIALAKÍTÁSÁVAL (<i>Molnár Mária</i>)	41
KÖRNYEZET ÉS EGÉSZSÉGTUDATOSSÁG / PROJEKTMÓDSZER SZEKCIÓ	
ABSZTRAKTOK	42
GYALOGOLHATÓSÁG ÉS GYALOGLÁSI VISELKEDÉS - PROJEKTLEHETŐSÉGEK EGY TRANZAKCIONÁLIS ELMÉLETI KERETMODELL ALAPJÁN (<i>Dúll Andrea, Berze Iván Zsolt</i>)	43
TANÍTÓJELÖLTEK EGÉSZSÉGTUDATOSSÁGA (<i>Csenger Lajosné, Császár Vivien</i>)	44
PROJEKTPEDAGÓGIA-E TESSEDIK SÁMUEL PEDAGÓGIAI REFORMJA AZ „ÖNÉLETÍRÁS” CÍMŰ ÍRÁSA ALAPJÁN (<i>Merkei Attila</i>)	45
IS SÁMUEL TESSEDIK'S PEDAGOGICAL REFORM PROJECT PEDAGOGY? BASED ON HIS "SELF LIFE DESCRIPTION" WORK (<i>Attila Merkei</i>)	46
A MŰSZAKI ÖKOLÓGIA AZ OKTATÁSBAN ÉS A PROJEKTMUNKÁBAN (<i>Nemcsics Ákos</i>) ..	47
TALAJVÍZ-HÁZTARTÁS VIZSGÁLAT A CSÚCSHEGY KELETI LEJTŐJÉN (<i>Tankó Zsófia, Patik Gábor, Várkonyi Bence, Lénárt Vanda, Gögh Zsolt, Bodáné Kendrovics Rita</i>)	48
KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK	49
AZ UTÓBBI ÉVEK KIHÍVÁSAI A LENGYELORSZÁGI HUNGAROLÓGUS KÉPZÉSBEN ÉS AZ AZOKKAL VALÓ SZEMBENÉZÉS LEHETŐSÉGEI (<i>Gizinska Csilla</i>)	50
MUNKAERŐPIAC ÁLTAL ELVÁRT, JÖVŐORIENTÁLT KARRIERKOMPETENCIÁK MÉRÉSE EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN (<i>Petzné Tóth Szilvia, Márfoldi Anna, Nagy Zsolt</i>)	51
TANÁRI KOMPETENCIÁK VIZSGÁLATA MESTERKÉPZŐS HALLGATÓK KÖRÉBEN (<i>Propokcova Eva</i>)	52
GYAKORLATI TAPASZTALATOK A HALLGATÓK ÖSZTÖNZÉSÉRE ÉS A LEMORZSOLÓDÁSI ARÁNY CSÖKKENTÉSÉRE ALKALMAZOTT MÓDSZEREKKEL KAPCSOLATBAN (<i>Csiszér Tamás</i>)	53

A TANULÁSMÓDSZERTAN TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK BEVEZETÉSE A MÉRNÖK KÉPZÉSBEN (<i>Seres Mónika, Pogátsnik Monika</i>).....	54
ÁLTALÁNOS- ÉS KÖZÉPISKOLAI DIÁKOK KÖRNYEZETI ATTITÚDJÉNEK VIZSGÁLATA ONLINE KÉRDŐÍVVEL (<i>Vlaszátsné Vanczer Dóra</i>)	55
MI ÉS A JÖVŐ GYERMEKEINEK KAPCSOLATA (<i>Sterczl Gábor</i>)	56
PROJEKTMENEDZSMENT SZEKCIÓ POSZTERELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI	57
AZ AGILIS MAGATARTÁS ÉPÍTŐKÖVEI A KÜLÖNBÖZŐ GENERÁCIÓK VÉLEMÉNYE ALAPJÁN (<i>Csiszárík-Kocsir Ágnes -Varga János - Popovics Anett - Garai-Fodor Mónika</i>).....	58
LOKÁLIS MAKROGAZDASÁGI KIHÍVÁSOK A MAGYAR VÁLLALKOZÁSOK ÉLETÉBEN ÉS AZOK VERSENYKÉPESSÉGET BEFOLYÁSOLÓ HATÁSA A FENNTARTHATÓSÁG JEGYÉBEN (<i>Varga János - Kahler-Korcsmáros Enikő - Csiszárík-Kocsir Ágnes</i>).....	59
MESTERSÉGES INTELLIGENCIA MEGJELENÉSE ÉS SZEREPE A XXI. SZÁZADI OKTATÁSBAN (<i>Revák Bernadett, Serkan Savas, Csiszárík-Kocsir Ágnes</i>).....	60
AZ AGILITÁS EGYÉNI FONTOSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE GENERÁCIÓS KÜLÖNBBSÉGEK MENTÉN (<i>Csiszárík-Kocsir Ágnes - Varga János</i>).....	61
DIGITÁLIS VILÁGHOZ VALÓ VISZONY A BIZTONSÁGI SZEMPONTOK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL AGILIS SZMŰVEGEN KERESZTÜL (<i>Berényi Csaba, Csiszárík-Kocsir Ágnes</i>).....	62
AGILIS ELEMELK A VÁLLALATI VERSENYKÉPESSÉGBEN (<i>Mészáros Ádám</i>).....	63
A SZERVEZETRENDSZERT ÉRINTŐ KOCKÁZATOKON KERESZTÜL MEGISMERHETŐ INTEGRITÁS (<i>Mizser Csilla, Molnár Balázs</i>).....	64
A KONFERENCIA TÁMOGATÓI	65

BIZOTTSÁGOK

A Tudományos Bizottság elnöke

Prof. Dr. habil Kováts-Németh Mária CSc egyetemi magántanár, Soproni Egyetem, Selye János Egyetem, MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarságkutató és Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja

A Tudományos Bizottság Tagjai

Dr. Csilla Gizinska, Varsói Tudományegyetem Magyar Tanszék mb. vezetője

Prof. Dr. Dúll Andrea, ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar dékánhelyettese, Ember-Környezet Tranzakció Intézet igazgatója

Dr. Hartl Éva, Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógia Kar, Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet egyetemi docense, Óvodapedagógus BA szak szakfelelőse

Magócs Éva, Magyar Pedagógiai Társaság, Projektpedagógiai Szakosztály alelnöke

Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD., Selye János Egyetem rektorhelyettese

Prof. Dr. Mika János, egyetemi tanár, Magyar Tudományos Akadémia doktora, Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Dr. Námesztovszki Zsolt, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar dékánhelyettese

Dr. Németh László, Eötvös Loránd Tudományegyetem Savária Egyetemi Központ Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

Dr. Pálvölgyi Lajos PMP, PROJECON Project Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója

Dr. Székedi Levente, Partiumi Keresztény Egyetem, Humántudományi Tanszék tanszékvezetője

Dr. habil Varga Attila, Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar Ember-Környezet Tranzakció Intézet

Az Óbudai Egyetem részéről:

Dr. habil. Koltai László, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar dékánja

Prof. Dr. Rajnai Zoltán, Bánki Donát Gépipari és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar dékánja

Bodáné Dr. Kendrovics Rita, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar oktatási dékánhelyettese

Dr. Csanák Edit, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar tudományos dékánhelyettese

Dr. habil Csiszárík-Kocsir Ágnes, Keleti Károly Gazdasági Kar, kutatási dékánhelyettes

A tudományos kiadvány főszerkesztője és a Szervező Bizottság elnöke

Bodáné Dr. Kendrovics Rita ÓE-RKK, oktatási dékánhelyettes, KTI intézetigazgató

A Szervező Bizottság tagjai

Dr. Demény Krisztina, ÓE-RKK Integrált Tudományok Szakkollégiuma,
igazgató

Bartha Eszter, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, hivatalvezető

Békéssyné Jakab Cecília, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, igazgatási ügyintéző

Pásztor Ildikó, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, ügyvivő szakértő, a rendezvény
koordinátora

Szeder András, ÓE-RKK, KTI intézeti mérnök, a rendezvény informatikai
felelőse

A rendezvény koordinátora

Pásztor Ildikó ÓE-RKK, Dékáni hivatal, ügyvivő szakértő

A rendezvény informatikai felelőse

Szeder András, ÓE-RKK, KTI intézeti mérnök

A konferencia honlapja

<https://projektkonferencia.rkk.uni-obuda.hu/>

Borítóterv, grafika

Tóth Andrea, ÓE-RKK, Dékáni hivatal, igazgatási ügyintéző

„Napjainkban a természettudomány óriás léptekkel halad előre. Egyre boldogabb, gazdagabb életet teremt az emberi tudás alkalmazása. Általános műveltségünkben egyre nagyobb részt kér a természettudományos műveltség. Nagy számban jelennek meg kitűnő ismeretterjesztő művek. De gyökértelen az írás, a szó nyomán szerzett tudás, ha hiányzik az alap: a szemlélet, a tapasztalat.”

Öveges József

A RENDEZVÉNY PROGRAMJA

9:00-10:00	Regisztráció
10:00-10:15	Megnyitó A konferenciát megnyitja: <i>Dr. habil. Koltai László</i> az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könyűipari és Környezetmérnöki Kar dékánja
10:15-12:00	Plenáris előadások
10:15-10:45	Dr. Szili Katalin (Miniszterelnöki Főtanácsadó, az Országgyűlés volt elnöke): <i>Teljesítés és tervezés (Két fenntartható fejlődési keretstratégia mezsgyéjén)</i>
10:45-11:15	Lukács Dániel (EU tanácsadó, Finn Nagykövetség): <i>Finn oktatás; személyes tapasztalatok, sikerek és kihívások</i>
11:15-11:30	Kávészünet
11:30-11:50	Prof. Dr. Gulácsi László (OE tudományos rektorhelyettes); Fehér Botond (OE gazdasági főigazgató); Tóth Barbara (Greenmetric Bizottság elnöke): <i>Az Óbudai Egyetem fenntarthatóságához kapcsolódó oktatási és kutatási tevékenysége</i>
11:50-12:15	Prof. Dr. Kováts-Németh Mária CSc (egyetemi magántanár, Soproni Egyetem, Selye János Egyetem, MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarországkutató és Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja); Bodáné dr. Kendrovics Rita (OE RKK egyetemi docens, dékánhelyettes, a Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet igazgatója): <i>Környezetpedagógia, mint integrált tudomány</i>
12:15-13:30	Finn oktatás kiállítás megtekintése, ebéd és kávé szünet
13:30- 16:00	Szekció előadások, poszterbemutató
16:00	A konferencia zárása

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

1. SZEKCIÓ

PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN / GAMIFIKÁCIÓ AZ OKTATÁSBAN

13:30- 15:25 | Gara terem

Szekció vezető: Dr. Hartl Éva, Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógia Kar, Neveléstudományi és Pszichológiai Intézet egyetemi docense, Óvodapedagógus BA szak szakfelelőse

13:30 -13.50 Hartl Éva: *„Fenyőmustra projekttel” a hallgatók környezettudatos, erdőtudatos szemléletformálásáért*

13:50 -14:10 Borzán Anita; Szekeres Bernadett: *A számvitel és a gazdasági szakismeretek hagyományos és online oktatása a vizsgaeredmények tükrében*

14:10-14:30 Nemcsics Ákos: *Beszámoló a napelemes oktatásunk elmúlt 25 évéről*

14:30-14:45 Kávészünet

14:45-15:05 Kovács Mihály: *A szabaduló játékok alkalmazása az oktatásban és a probléma alapú tanulás*

15:05-15:25 Lajter Hanna; Hernádi Bence; Pethes Balázs; Modlok Vince; Bánsági György; Laczházi Márton; Ágoston Csaba: *Kölcsönkapott levegő 2.0*

2. SZEKCIÓ

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS / OKTATÁS A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

13:30 – 15:45 | 103. terem

Szekció vezető: Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD, Selye János Egyetem rektorhelyettese

- 13:30 -13.50   Mika János: *A meteorológia szerepe az ENSZ fenntartható fejlődési céljai (2016-2030) megvalósításában*
- 13:50 -14:10   Tuba Orsolya; Püski Edit: *Fenntarthatóság és jelenség-alapú oktatás a planetáris jól-létért*
- 14:10-14:30   Orgoványi Anikó: *Természetpedagógiával a fenntarthatóságért*
- 14:30-14:45   Kávészünet
- 14:45-15:05   Saád Judit; Béres Tamás; Huszár Zsuzsanna; Mónus Ferenc: *„Megismerni, megszeretni és a felelősséget felkelteni” – meglátások és jó gyakorlatok a fenntarthatóságra nevelés terén a magyar felsőoktatásban*
- 15:05-15:25   Molnár Mária: *Fenntarthatóságra nevelési egyetemi projektek, új együttműködések kialakításával*

3. SZEKCIÓ KÖRNYEZET ÉS EGÉSZSÉGTUDATOSSÁG / PROJEKTMÓDSZER

13:30-16:00 | Schmalz terem

- Szekció vezető: Dr. habil Kováts-Németh Mária CSc, egyetemi magántanár, Soproni Egyetem, Selye János Egyetem, MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarorsággkutató és Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja
- 13:30 -13.50   Dúll Andrea; Berze Iván Zsolt: *Gyalogolhatóság és gyaloglási viselkedés - projektlehetőségek egy tranzakcionális elméleti keretmodell alapján*
- 13:50 -14:10   Csenger Lajosné; Császár Vivien: *Tanítójelöltek egészségtudatossága*
- 14:10-14:30   Merkei Attila: *Projektpedagógia-e Tessedik Sámuel pedagógiai reformja az „Önéletírás” című írása alapján*
- 14:30-14:45   Kávészünet
- 14:45-15:05   Nemcsics Ákos: *A műszaki ökológia az oktatásban és a projektmunkában*
- 15:05-15:25   Tankó Zsófia; Patik Gábor; Várkonyi Bence; Lénárt Vanda; Gögh Zsolt; Bodáné Kendrovics Rita: *Talajvízháztartás vizsgálata a Csúcshegyen - vízminőségvédelmi projekt*

4. SZEKCIÓ KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS

13:30 – 15:25 | 266. terem

Szekció vezető: Dr. Gizińska Csilla, Varsói Egyetem, Neofilológiai Kar, Magyar Tanszék

- 13:30 -13:50 Gizińska Csilla: *Az utóbbi évek kihívásai a lengyelországi hungarológus képzésben és az azokkal való szembenézés lehetőségei*
- 13:50 -14:10 Petzné Tóth Szilvia; Már földi Anna; Nagy Zsolt: *Munkaerőpiac által elvárt, jövőorientált karrierekpetenciák mérése egyetemisták körében*
- 14:10-14:30 Prokopcová Eva: *Tanári kompetenciák vizsgálata mesterképzős hallgatók körében*
- 14:30-14:45 Kávészünet
- 14:45-15:05 Csiszér Tamás: *Gyakorlati tapasztalatok a hallgatók ösztönzésére és a lemorzsolódási arány csökkentésére alkalmazott módszerekkel kapcsolatban*
- 15:05-15:25 Seres Mónika; Pogátsnik Monika: *A tanulásmódszertan tantárgy oktatásának bevezetése a mérnök képzésben*

PROJEKTMENEDZSMENT

POSZTERBEMUTATÓ SZEKCIÓ

15:45-16:10 | Aula

Szekció vezető: Dr. Pálvölgyi Lajos PMP, PROJECON Project Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója

Csiszárík-Kocsir Ágnes; Varga János; Popovics Anett; Garai-Fodor Mónika: *Az agilis magatartás építőkövei a különböző generációk véleménye alapján*

Varga János; Kahler-Korcsmáros Enikő; Csiszárík-Kocsir Ágnes: *Lokális makrogazdasági kihívások a magyar vállalkozások életében és azok versenyképességét befolyásoló hatása*

Revák Bernadett; Serkan Savas; Csiszárík-Kocsir Ágnes: *Mesterséges intelligencia megjelenése és szerepe a XXI. századi oktatásban*

Csiszárík-Kocsir Ágnes; Varga János: *Az agilitás egyéni fontosságának értékelése generációs különbségek mentén*

Berényi Csaba; Csiszárík-Kocsir Ágnes: *Digitális világhoz való viszony a biztonsági szempontok figyelembevételével agilis szemüvegen keresztül*

Mészáros Adám: *Agilis elemek a vállalati versenyképességben*

„Senki sem fogja megvédeni azt, ami nem érdekli, és senkit sem fog érdekelni az, amiről soha semmi tapasztalatot nem szerzett.”

David Attenborough

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

PLENÁRIS SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK

TELJESÍTÉS ÉS TERVEZÉS (KÉT FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI KERETSTRATÉGIA MEZSGYÉJÉN)

SZILI KATALIN

miniszterelnöki főtanácsadó, az OGY volt elnöke, az NFFT Alapító/ tiszteletbeli elnöke

KULCSSZAVAK: *fenntarthatóság, Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia*

Az Alaptörvény értelmében a fenntarthatóság érvényesítése alkotmányos kötelezettség Magyarországon. Az Alaptörvény P cikke kijelenti: „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

Az első Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2013. márciusában került a Parlament által elfogadásra, a „Fenntarthatóság felé való átmenet nemzeti koncepciója” címmel. Kétévente kerültek a Tanács elé azok az Előrehaladási Jelentések, melyek a kulcsindikátorok minőségét végezték. Az eltelt 12 esztendő folyamatainak vizsgálatán túl, a második a következő 12 évre szóló Keretstratégia céljait kívánom bemutatni. E célok összességében a korábbinál erőteljesebb fenntarthatósági érvényesülését, konkrétan fenntarthatósági fordulat szükségességét fogalmazzák meg.

FENNTARTHATÓSÁG AZ ÓBUDAI EGYETEM SZERVEZETI MŰKÖDÉSÉBEN

FEHÉR BOTOND

Óbudai Egyetem, Gazdasági Főigazgatóság, Budapest, Magyarország
feher.botond@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *modellváltás, ESG, fenntarthatóság*

A magyarországi felsőoktatásban a modellváltás ágazati szintű változást hozott annak 2020/2021-es bevezetése óta. A pénzforgalmi szemléletről eredményorientált számviteli szemléletre áttért intézmények fokozottan használnak a nemzetközi és hazai nagyvállalati szférában is megjelent jógyakorlatokat, így a fenntarthatóság standardizált eszközeként használt ESG (environmental, social, governance) kritériumrendszernek való megfelelés és annak intézményirányító rendszerének bevezetése is megkerülhetetlen lett a gazdasági változásokkal párhuzamosan. Az Óbudai Egyetem 2023 őszén megkezdte az ESG bevezetési folyamatát, elkötelezve magát egy olyan ESG stratégia lefektetése mellett, amely társadalom- és környezettudatos szervezetet hoz létre és amely legalább az ágazati átlagnak megfelelő, de lehetőleg azt felülmúló ESG értékelést eredményez közép- és hosszútávon az intézmény, a tudományos közösség és a jövő generációit képező hallgatók fenntartható jövő felé vezető útján. Az eddig végzett fenntarthatósági, társadalmi tevékenységeknek a célja az objektív, adatalapú fejlesztés biztosítása, többek között olyan kulcsindikátorok katalogizálása, amelyek alkalmassá teszik az egyetemet az ESG beszámoló adatalapú elkészítésére és elemzésére. Társadalmi kritériumok között a vertikális oktatási portfólió létrehozása mellett az Óbudai Egyetem családbarát munkahelyként a munkavállalók értékeit és érdekeit szem előtt tartva bölcsődét üzemeltet, 2023-tól köznevelési intézmények fenntartójává vált és önálló stratégiát alkalmaz a nemi egyenlőség területén.

KÖRNYEZETPEDAGÓGIA, MINT INTEGRÁLT TUDOMÁNY

KOVÁTS-NÉMETH MÁRIA¹, BODÁNE KENDROVICS RITA²

¹ Soproni Egyetem, Selye János Egyetem, a MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság
Magyarságkutató és Neveléstörténeti Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja,
mianemeth22@gmail.com

² Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
Környezetmérnöki és természettudományi Intézet, bodane.rita@rkk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: környezetpedagógia, fenntarthatóság, projektoktatás, integrált ismeretek

A környezettudomány és a pedagógiatudomány integrálásával létrejött környezetpedagógia utat mutat a fenntartható jövő felé. A környezeti nevelés ugyanis nem tantárgyi keretek között, hanem együttműködést kívánó tanítási-tanulási tevékenységként valósítható csak meg. Fő jellemzői: az integrált ismeretek komplex, rendszerszemléletű feldolgozása; a gyakorlati alkalmazhatóság; az értékközponúság; a kritikus, problémamegoldó gondolkodás, cselekvés elősegítése. A környezetpedagógia célja: a felelős, környezettudatos magatartás kialakítása, az emberi élet minőségének fenntartása, javítása az alapvető környezeti ismeretek és az életviteli minták nyújtásával. Oktatási modellje a tevékenységorientált projekt. Tanulmányunkban az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karon megvalósult projektek eredményei bizonyítják az integrált ismeretek hatékonyságát.

PROJEKTEK A FELSŐOKTATÁSBAN / GAMIFIKÁCIÓ AZ OKTATÁSBAN SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK

Szekció vezető:

Dr. Hartl Éva

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógia Kar, Neveléstudományi és
Pszichológiai Intézet egyetemi docense, Óvodapedagógus BA szak
szakfelelőse

„FENYŐMUSTRA PROJEKTTTEL” A HALLGATÓK KÖRNYEZETTUDATOS, ERDŐTUDATOS SZEMLÉLETFORMÁLÁSÁÉRT

HARTL ÉVA

Soproni Egyetem, Benedek Elek Pedagógiai Kar, Neveléstudományi és Pszichológiai
Intézet, hartl.eva@uni-sopron.hu

***KULCSSZAVAK:** környezeti nevelés, környezettudatosság, projekthét, projektmódszer*

A Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Karon a közelmúltban az advent első hetében került megszervezésre a projekthét. Ezen a héten, a hallgatók érdeklődésük és egyéni választásuk szerint különféle, izgalmas, az oktatók által felajánlott projekteken dolgoztak együtt. A négy napos, környezeti nevelést, környezettudatos szemléletet erősítő „Fenyőmustra projekt” a fenyő - karácsonyfa témakört ölelte fel. A projekt tervezésekor, a szervezés során igyekeztünk minden olyan helyi lehetőséget feltárni, biztosítani a hallgatóknak, amelyek a témafeldolgozást tantermen kívül, külső helyszíneken, komplexen, a felfedezés, és rácsodálkozás élményén keresztül segítették. A projektben résztvevő hallgatók a projektpedagógia módszereivel 4-5 fős kis csoportokban az élményalapú tanulás és saját megtapasztalás útján játékosan ismerkedtek a természetes környezetben a különféle hazai és egzotikus fenyőfajokkal. A hiteles szakember, az erdész segítségével fedezték fel az erdőt és figyelték meg a soproni erdőben található fenyőfajokat, ismerkedtek az erdőgazdálkodás – fafeldolgozás gyakorlatával. Megtapasztalták, hogy miként lesz a fenyőből alapanyag. Körüljárták a fenyő, a fenyőültetvény és karácsonyfa kérdéskört. Fókuszba került a fenyő, mint élettér, a téli madárvédelem, a madáretetés, és madáretetőkészítés, és a karácsonyfa útja is, hogy mi lesz a karácsonyfával az ünnepek után. A „Fenyőmustra projektben” a hallgatói kis csoportok kreatív, változatos megoldásokat alkalmazva dolgozták fel az egyes résztémákat, és az eredményeiket a projekt végén megosztották egymással. A projekt a résztvevők elméleti és gyakorlati ismereteit a környezeti nevelés, az erdő, erdőgazdálkodás, fafeldolgozás és hulladékkezelés területén bővítette, környezettudatos, erdőtudatos szemléletüket formálta. Rávilágított a téma kapcsán a társadalom körében jelen lévő tévképzetekre is. A „Fenyőmustra projekt”, az eredmények igazolták a projektekben rejlő jó lehetőségeket, és gyakorlati jelentőségét a hallgatói képzésben.

A SZÁMVITEL ÉS A GAZDASÁGI SZAKISMERETEK HAGYOMÁNYOS ÉS ONLINE OKTATÁSA A VIZSGAEREDMÉNYEK TÜKRÉBEN

BORZÁN ANITA¹, SZEKERES BERNADETT²

¹Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Számvitel Tanszék
borzan.anita@uni-bge.hu

²Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészettudományi Kar, Bűnügyi, Gazdaságvédelmi
és Kiberbűnözés Elleni Tanszék, szekeres.bernadett@uni-nke.hu

KULCSSZAVAK: számvitel, gazdasági szakismeretek, e-learning, jelenléti oktatás, vizsgáztatás

Tanulmányunkban két hazai felsőoktatási intézmény, a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) hagyományos és online oktatásának a hatékonyságát vizsgáljuk a vizsgaeredmények összehasonlításán keresztül.

A tanulmány célja a BGE gazdaságinformatikus alapképzési szak Számviteli alapismeretek, Tevékenységek számvitele és a beszámoló kurzusainak, valamint az NKE gazdasági nyomozó, vám- és pénzügyőr, illetve adó- és pénzügyi nyomozó szakirányos képzések Gazdasági szakismeretek és a Gazdaságvédelmi pénzügyi jog tantárgyainak vizsgálatba vonásával a felsőoktatásban alkalmazott hagyományos és digitális oktatási technikák összehasonlítása.

Kutatási kérdésünk arra irányul, hogy a két egyetemen a vizsgált szakok és tantárgyak elmúlt években megfigyelhető oktatásmódszertani fejlesztései mennyire hatékonyak a tárgyakat sikeresen teljesítő hallgatók vizsgaeredményei szemszögéből. Számvitel és gazdasági szakismeretek tárgyak oktatóiként a hagyományos és az online számonkérési lehetőségek kurzusok teljesíthetőségére gyakorolt hatását kutatjuk.

A hallgatói csoportok kiválasztásában fontos szempontnak tartjuk, hogy egy-egy a képzés fő irányához nem tartozó, de fontos és a jogszabályi háttérrel követő, ennek megfelelően állandóan változó, szakmai és gyakorlati ismereteket is közvetítő, viszonylag nehezebben teljesíthető tárgyakat elemezzünk.

Kutatásunk eredményeit a tanulmányba vont szakok 2019-2023 közötti kollokviumi osztályzatainak idősoros elemzésével fogalmazzuk meg. Előzetes várakozásunk szerint az otthoni online számonkérés a nyugodtabb körülmények, kevesebb stressztényező miatt hallgatóbarátibb a jelenléti tanteremben történő vizsgáztatásnál. 2019 a bázisévünk, amikor még a hagyományos oktatás és számonkérés volt meghatározó. 2020 tavaszán történt változás a koronavírus okozta veszélyhelyzet következtében bevezetett online oktatás és vizsgáztatás megjelenésével, mely a későbbi években vagy hibrid számonkérésre váltott (jelenléti és online kombinációval), vagy visszatért a hagyományos tantermi formára.

BESZÁMOLÓ A NAPELEMES OKTATÁSUNK ELMÚLT 25 ÉVÉRŐL

NEMCSICS ÁKOS

Óbudai Egyetem, Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
nemcsics.akos@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *napelemek, oktatás, projektek*

Éppen negyed százada, 1999-ben került bevezetésre az Óbudai Egyetem egyik jogelődjében a Kandó Kálmán Műszaki Főiskolán a *Napelemek* című tantárgy oktatása, melyhez ugyanabban az évben *A napelemek működése, fajtái és alkalmazásuk* címmel a tankönyv is kiadásra került. Ma a napelemek alkalmazásának fontossága környezetvédelmi szempontból evidenciának számít. De 25 évvel ezelőtt igencsak úttörő kezdeményezésnek számított egy ilyen tantárgy. Azóta több felsőoktatási intézmény is a programjába vette a napelemek oktatását. Az általunk indított tantárgy mindmáig az egyetlen teljes-féléves oktatás ezen a területen. Jelen dolgozatban bemutatjuk az elmúlt negyed század alatt az oktatásunkhoz kapcsolódó főbb tanulmányi, tudományos és ipari projektjeinket.

A SZABADULÓ JÁTÉKOK ALKALMAZÁSA AZ OKTATÁSBAN ÉS A PROBLÉMA ALAPÚ TANULÁS

KOVÁCS MIHÁLY

**Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Csillagvizsgáló és Tudományos Élményközpont,
kovacs2.mihaly@uni-eszterhazy.hu**

KULCSSZAVAK: szabaduló játékok, probléma alapú tanulás, tervezési ötletek, alkalmazási ötletek

Nicholson definíciója szerint a „szabadulósobák élőszerplős csapatjátékok, amikben a játékosok nyomokat fedeznek fel, rejtvényeket oldanak meg, feladatokat teljesítenek egy vagy több szobában, hogy egy konkrét célt elérjenek (általában kijussanak egy szobából) adott idő alatt.” Wiemker kifejezetten az oktatás kapcsán írt tanulmányában adott definíciója szerint pedig „a szabadulósoba egy olyan csapatjáték, amiben a résztvevőknek ki kell ’szabadulniuk’ egy kihívásokkal teli helyiségből adott idő alatt. A győzelemhez (’szabaduláshoz’) a játékosoknak meg kell oldaniuk a teremben található kihívásokat. A játék elején előfordulhat, hogy néhány kihívást elrejtettek, azokat más rejtvényeket megoldva kell megtalálni.”

A meghatározásokból látható, hogy milyen közeli kapcsolatban állnak az oktatásban használt szabaduló játékok a probléma alapú tanulással, hiszen a tanulási cél eléréséhez több rejtvény – probléma – megértésén és megoldásán keresztül vezet az út. A probléma alapú tanulás Barrows és Tamblyn által adott definíciója pedig éppen az, hogy olyan tanulás, ami egy probléma megértésén vagy megoldásán való munka közben zajlik. Előadásomban ötleteket adnék arra, hogy hogyan tervezzünk olyan szabadulójátékokat, amik fejlesztő hatással bírnak, valamint bemutatok egy tervezési protokollt is, ami rendszerezi a tervezés lépéseit: cél kijelölése, didaktikai eszközök meghatározása, történet megalkotása, feladatok történetbe dolgozása, prototípus elkészítése, tesztelés majd a tesztelés eredményeinek bedolgozása a játékba és újabb tesztelés. Végül elkészítjük a végleges verziót. Ezt egy korábbi játékom tervezési folyamatán keresztül mutatom be, amit a szocio-konstruktivista tanuláselmélet figyelembevételével terveztem.

Ugyanakkor abban a formájában, hogy egy előre megtervezett játékkal játszanak a diákok ez Barrows és Tamplyn által tanárcentrikusként meghatározott módszer, mivel a problémákat és a megoldásokat is a tanár jelöli ki. Könnyen megszüntethető ez a fajta tanárközpontúság azzal, hogy a diákok maguk tervezhetnek ilyen játékokat, azonban ez esetben is meg kell velük ismertetni először a játéktípust, és mintákat kell mutatnunk, aminek alapján elkezdhetik az ötletelést. Ezekre szintén mutatni fogok néhány megoldási lehetőséget előadásomban.

KÖLCSÖNKAPOTT LEVEGŐ 2.0

**LAJTER HANNA KINGA, HERNÁDI BENCE, PETHES BALÁZS JÁNOS,
MODLOK VINCE, BÁNSÁGI GYÖRGY, LACZHÁZI MÁRTON, ÁGOSTON CSABA**

**Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar, Budapest,
agoston.csaba@rkk.uni-obuda.hu**

KULCSSZAVAK: *levegőtisztaság-védelem, szemléletformálás, projektoktatás, KSZGYSZ, PM₁₀*

Magyarország egyik jelentős környezeti, környezetegészségügyi problémája a környezeti levegőben jelenlévő szálló por. A finom (PM₁₀) és ultrafinom (PM_{2,5}) szemcsetartományban jelenlévő részecskék belélegezve egészségkárosodást okozhatnak, ezért alapvető fontosságú koncentrációjuk csökkentése a kibocsátás mérséklése révén. Hazánkban a szálló por jelentős mennyiségben a lakosság tevékenységéből származik, elsősorban a szilárd anyagok égetéséből (fűtés, kerti hulladékok égetése), illetve a közlekedésből. Ebből adódik, hogy a lakosság hatékony erőfeszítéseket tehet a közvetlen lakókörnyezetében a szállópor-koncentráció mérséklésére, és így saját egészségének megőrzése érdekében.

Az Energiaügyi Minisztérium megbízásából a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ) "Kölcsönkapott levegő 2" címen partnereivel együttműködve, immár második alkalommal szemléletformáló kampányt szervez 2024 első félévében, melynek célcsoportja elsősorban a 11-14 éves korosztály. A projekt keretében 10 iskolában végez környezeti levegő méréseket egy mobil mérőállomás. A KSZGYSZ szakemberei szakképzett animátorokkal kiegészülve kiscsoportos foglalkozásokon tájékoztatják a gyermekeket a lakossági tevékenységek levegőminőséget befolyásoló hatásairól. Az Óbudai Egyetem környezetmérnök szakos hallgatói részt vesznek a szemléletformáló programokban. Egyebek mellett önálló feladatként, hordozható műszerrel az iskolában több ponton végeznek szállópor mérést az iskola tanulóival közösen, felhívva a figyelmet a porterhelés lokális jellegére. A projektben való részvétel lehetőséget teremt a környezetmérnök hallgatók számára, hogy tapasztalatot szerezzenek egy levegőtisztaság-védelem tárgykörébe tartozó szakmai probléma közérthető bemutatásában.

Előadásunkban a szemléletformáló projekt célkitűzéseit, gyakorlati lebonyolításának nehézségeit, eredményeit mutatjuk be, az Óbudai Egyetem hallgatóinak szerepvállalására fókuszálva.

ROBOTÉPÍTÉS ÉS PROGRAMOZÁS AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

ÖZVEGY JUDIT

SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, ozvegy.judit@gmail.com

KULCSSZAVAK: mérnöki tervezés, játékos építés, programozás, projektmunka, együttműködés

Jelenünk aktív szereplői a robotok. Miért van szükségünk robotokra? Hogyan tervezhetünk, építhetünk meg egy robotot? Hogyan irányíthatjuk? Hogyan kommunikálhatnak a robotok? Milyen területeken hasznosíthatjuk a robotokat? Miért fontos az algoritmikus gondolkodás? Ezek a kérdések napjainkban nagyon fontos kérdések. A mai generáció jelenében nagy, de a jövőjében még nagyobb szerepet fognak játszani a robotok. Ezért fontos, hogy időben megismerkedjenek velük. Nemcsak a robotok irányítása, de a robotok összeépítése, mozgóegységeinek elhelyezése és a megépített robotok életre keltése is nagy élmény. A robotok megismerése, tervezése, programozása és irányítása egy komplex gondolkodásmód kialakítását igényli. Erre alkalmas eszközök, a Legórobotok. Például a Wedo 2.0, melyeket én már a 6-8 éves tanulókkal használok. Aktív alkotói részvételt igényel a tanulóktól. Munka közben a felfedezés örömét élik át, tapasztalatot szereznek. A foglalkozások keretében végzett tevékenységek fejlesztik a tanulók problémamegoldó, analizáló, szintetizáló gondolkodását. A robotika és a kódolás problémacentrikus, központjában az áll, hogy hogyan lehet egy adott problémát felismerni, a problémához megfelelő megoldási módot találni, illetve a más problémákhoz kidolgozott megoldási algoritmusokat az adott problémához alakítani. Ha ezt játékosan akarjuk megvalósítani, akkor a LEGO a legalkalmasabb eszköz. A konstruktív alapokon álló élmény- és projektalapú oktatás kísérletező, felfedező, különböző tudáscsoportokat integráló szemléletet közvetít. A tanítás-tanulás folyamatában szívesen alkalmazom a csapatmunkát, kiemelt szerepet tulajdonítok a kooperációnak, az együtt gondolkodásnak, a készségek közös kihasználásának, és a digitális tartalmak alkalmazásának. Az elmúlt években a robotika és a programozás gondolkodásfejlesztésbe történő beágyazásával színesítem pedagógiai gyakorlatomat mind a tehetséggondozás területén, mind a tanítás-tanulás folyamatának napi tevékenységeiben. Az algoritmusok és programnyelvek ismerete, valamint az ok-okozati összefüggések megértése már nélkülözhetetlen alapkészség a ma iskolába járó gyerekek számára, akiknek mindennapi környezetük természetes velejárói az életünket megkönnyítő robotok.

A KRIPTOVALUTA JUTALMAKAT ALKALMAZÓ JÁTÉKPROJEKTEK TELJESÍTMÉNYE 2021-TŐL VIZSGÁLVA

BERECZK ÁDÁM¹; SZILÁGYINÉ FÜLÖP ERIKA²; HÓDINÉ HERNÁDI BETTINA³

¹Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástani Intézet,
adam.bereczk@uni-miskolc.hu

² Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástani Intézet,
erika.szilagyne.fulop@uni-miskolc.hu

³ Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástani Intézet,
bettina.hodine.hernadi@uni-miskolc.hu

KULCSSZAVAK: *Kriptovaluta, blokklánc alapú játékok, pénzügyi teljesítmény*

A blokklánc technológia megjelenése a játékiparban a start-up projektek új hullámát indította el. Ez a tanulmány ezeknek a projekteknek a teljesítményét vizsgálja, a 2021 óta indított, kriptopénz jutalmakat használó blokklánc-alapú játékokra összpontosítva. Vegyes módszertani megközelítést alkalmazunk, a piaci méret és növekedés kvantitatív elemzését az iparági jelentésekből származó kvalitatív betekintéssel kombinálva. A kutatás feltárja a projektek sikerének fő mozgatórugóit, beleértve a jelenlegi kihívásokat és a jövőbeli trendeket. Elemzésünk jelentős növekedési potenciált tár fel az ágazatban, a Web3 integrációval várhatóan a jövőben tovább javulnak a játékosok tulajdonosi és bevételszerzési lehetőségei. Figyelemre méltó, hogy a tőkevonzó képessége ezeknek a projekteknek érezhetően korrelál a szélesebb kriptoalutapiacsal, ami arra utal, hogy a befektetők érdeklődése a hasonló projektek iránt a kriptoalutapiac ingadozásával nő, illetve csökken. Kutatásunk alapján az olyan Web3-elvek, mint a decentralizáció, a tulajdonjog és az átláthatóság vonzóak azon játékosok számára, akik nagyobb kontrollt szeretnének gyakorolni játéklélményük felett. A blokklánc-alapú játékok olyan új bevételi modelleket vezetnek be, mint a Play to Earn (P2E), amelyek vonzóbbá teszik a játékokat a játékosok számára, és új bevételi forrásokat nyitnak a játékfejlesztők irányába. A játékosok tokeneket vagy kriptoalutákat szerezhetnek a játékban való részvételért, így ösztönözve a játékosokat a játék ökoszisztémájában való részvételre és befektetésre. A blokklánc-alapú játékok iránti befektetői érdeklődés növekedése várhatóan tovább gyorsítja majd a piac növekedését. Eredményeink alapján a decentralizált modellek és az új bevételi források vonzóbbá teszik az ágazatot, miközben növelik a befektetők érdeklődését, ami további innovációt és versenyt eredményez a piacon, jelentős CAGR értékeket (összetett éves növekedési ráták) okozva. A tapasztalt és várható növekedés ellenére a blokklánc-játék ágazat számos kihívással néz szembe, mint például a kriptopénzek jutalmainak volatilitása, a skálázhatósággal és biztonsággal kapcsolatos technikai kihívások, valamint a jogi bizonytalanság. E kihívások kezelése kulcsfontosságú az ágazat hosszú távú sikere szempontjából.

PERFORMANCE OF BLOCKCHAIN-BASED GAMING PROJECTS WITH CRYPTOCURRENCY REWARDS SINCE 2021

ÁDÁM BEREZK¹; ERIKA SZILÁGYINÉ FÜLÖP²; BETTINA HÓDINÉ HERNÁDI³

¹University of Miskolc, Faculty of Economics, Institute of Business Sciences,
adam.bereczk@uni-miskolc.hu

²University of Miskolc, Faculty of Economics, Institute of Business Sciences,
erika.szilagyine.fulop@uni-miskolc.hu

³University of Miskolc, Faculty of Economics, Institute of Business Sciences,
bettina.hodine.hernadi@uni-miskolc.hu

KEYWORDS: *Cryptocurrency, blockchain-based gaming, performance*

The emergence of blockchain technology has fostered a new wave of startup projects in the gaming industry. This study investigates the performance of these projects, focusing on blockchain-based games with cryptocurrency rewards launched since 2021. We employ a mixed-methods approach, combining quantitative analysis of market size and growth alongside qualitative insights from industry reports. The research explores key drivers for project success, including prevailing challenges and anticipated future trends. Our analysis identifies significant growth potential in the sector, with Web3 integration further enhancing player ownership and monetization opportunities within these games. Notably, the capital attraction of these projects is demonstrably linked to the broader cryptocurrency market, suggesting a correlation between investor interest and cryptocurrency price fluctuations. This research delves deeper into the factors influencing the performance of these blockchain-based games. The market for such games is expected to grow dynamically in the coming years, driven by the rise of Web3 technology, the benefits of decentralized models, and increasing investor interest. The growing interest in a non-centralized internet goes hand-in-hand with the growing demand for blockchain gaming. The principles of Web3, such as decentralization, ownership, and transparency, are attractive to players who want more control over their gaming experience. Blockchain games are introducing new revenue models, such as play-to-earn (P2E), making games more attractive to players and opening new revenue streams for game developers. Players can earn tokens or cryptocurrencies for participating in the game, thus encouraging players to play and invest in the game's ecosystem. Increased investor interest in blockchain games will further accelerate the market's growth. Investors are supporting the development of new games and projects, bringing further innovation and competition to the sector. Despite experienced and expected growth, the blockchain gaming sector faces several challenges, such as volatility of cryptocurrency rewards, technical challenges related to scalability and security, and regulatory uncertainty. Addressing these challenges is crucial for the sector's long-term success.

GENERATÍV TERVEZÉS ÉS MESTERSÉGES INTELLIGENCIA A TERVEZÉSBEN, AVAGY EGY HALLGATÓI PROJEKT TANULSÁGAI

CZIFRA GYÖRGY

Óbudai Egyetem, Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar,
Gépészeti és Technológiai Intézet, czifra.gyorgy@bgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *generatív tervezés, mesterséges intelligencia, géptervezés, projekt, képzés, gyakorlati tapasztalat*

A generatív tervezés és a mesterséges intelligencia a géptervezésben az innováció gyors ütemével lépést tartva, az additív gyártás, a robotika, az automatizálás, a gépi tanulás és a generatív tervezés mellett egyike azoknak a főbb technológiáknak, amelyek hozzájárulnak az Ipar 4.0 intenzív megjelenéséhez az egyes iparágakban. A generatív tervezés egy számítási technika, amely a felhasználó által megadott értékek alapján több ezer, a szükséges paramétereknek megfelelő megoldást hoz létre, segítségével olyan termékek tervezhetők, amelyek könnyebbek, olcsóbbak és erősebbek az emberi tervezők által azonos idő alatt megtervezhető bármilyen termékénél, ráadásul lehetővé teszi a választást több száz, vagy akár több ezer változat közül. A generatív tervezés az egyik legizgalmasabb fejlesztés, amit a gépiparban tapasztalhattunk az elmúlt több mint 20 évben. Az alkatrészek számának és összetettségének csökkentésével csökken az összeállításhoz szükséges idő és a kapcsolódó költségek is. A funkcionalitás és gyárthatóság szempontjából optimalizált alkatrészek komoly előnyt jelentenek az autóiipari tervezésben, ahol a biztonság kiemelkedően fontos szempont. Cikkünkben vázoljuk a generatív tervezés és a mesterséges intelligencia felhasználásának alapelveit, valamint bemutatjuk egy hallgatói projekt keretében történt felhasználási kísérlet eredményeit, különös tekintettel a mesterséges intelligencia korrekt felhasználási lehetőségeire az egyetemi oktatás keretei között.

ZÖLDHULLADÉK HASZNOSÍTÁSA BUDAPEST III. KERÜLETÉBEN

SÁFRÁNY SÁBA ILDIKÓ¹, KOVÁCS ADRIENN², SIMON ALEXANDRA³, SOÓSNE
BERECZ MÁRTA⁴

Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
környezetmérnök BSc II. évf.

¹sabasafrany@gmail.com, ²k.adrika1020@gmail.com, ³simonalexandra001@gmail.com

⁴Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet, berecz.marta@rkk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: komposztálás, közterület fenntartása, biomassza energetikai hasznosítása, gombatermesztés

A III. kerületben a parkfenntartás, zöldterületek gondozása során, az intézményekben és a lakosságnál is nagy mennyiségű szerves hulladék keletkezik, amelynek kezelése, felhasználása jelentős kihívás. A zöldhulladék hasznosításának legcélszerűbb, legkörnyezetbarátabb módja a helyben történő komposztálás. Kutatásunk – mely kis csoportos (3 fő) projektmunkaként valósult meg a képzés mintatanterve szerint (14 hetes Projektmunka kurzus) – során tájékozódunk a komposztálásra vonatkozó előírásokról, a helyes komposztálás feltételeiről, lehetséges eljárásairól. Megvizsgáltuk, hogy jelenleg hogyan valósul meg a közterületi komposztálás és az Óbudai Önkormányzat milyen módon segíti a házikerti komposztálást. Megállapítottuk, hogy a fasorok karbantartása során keletkező különböző méretű, nagy mennyiségben keletkező fahulladék kezelése, hasznosítása sok gondot okoz. Munkánk során kerestük a lehetőségeket a komposztálás eredményesebb megvalósíthatóságára és a fahulladékok felhasználására.

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS / OKTATÁS A FENNTARTHATÓSÁGÉRT SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK

Szekció vezető:

Dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD.

Selye János Egyetem rektorhelyettese

EGY SZLOVÁKIAI HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKAT NEVELŐ ISKOLA KÖZÖSSÉGÉNEK KÖRNYEZETI ATTITÚDVIZSGÁLATA

NAGY MELINDA¹, KOCSIS ZSÓFIA², STRÉDL TERÉZIA³,
MÉSZÁROSNÉ DARVAY SAROLTA ZSUZSANNA⁴, SZENCZIOVÁ IVETA⁵

¹Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Komárno, Szlovákia,
nagym@uj.s.sk

²Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Komárno, Szlovákia,
123107@student.uj.s.sk

³Selye János Egyetem, Református Teológiai Kar, Komárno, Szlovákia,
stredlt@uj.s.sk

⁴Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Komárno, Szlovákia,
darvays@uj.s.sk

⁵Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Komárno, Szlovákia,
szencziovai@uj.s.sk

KULCSSZAVAK: *szülők, pedagógusok, közösség, szegregáció, környezeti attitűd*

Célunk megismerni az iskolák pedagógusainak, az önkormányzat, és a helyi civil szervezetek képviselőinek, valamint a roma szülőknek a véleményét arról, hogyan lehetne javítani, segíteni a helyi marginalizált közösségeket. Ennek kapcsán 2023 tavaszán vizsgáltuk egy kiválasztott szlovákiai közösség környezeti attitűdjét 112 személy megszólításával. Ebből 89 kérdőívet sikerült kiértékelni. Az eredményeket R Studio statisztikai szoftver segítségével elemeztük. A válaszok nem mutatnak szignifikáns különbséget a válaszadók két csoportja között a Képes vagyok változást elérni a saját környezetemben kérdésre adott válaszok tekintetében. Mindkét csoportnál pozitív korrelációt állapítottunk meg a fenti kérdésre adott válaszok és a Fontos számomra, hogy a helyi közösséghez tartozzak válaszok között. A felmérés a Horizon 2020 project no.: 101004653 Inclusion4Schools "School-Community Partnership for Reversing Inequality and Exclusion: Transformative Practises of Segregated Schools" (2020-2024) projekt keretében zajlott.

A METEOROLÓGIA SZEREPE AZ ENSZ FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLJAI (2016-2030) MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

MIKA JÁNOS

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Földrajz és Környezettudományi Intézet, Eger
E-mail: mika.janos@uni-eszterhazy.hu

KULCSSZAVAK: fenntarthatóság, éghajlati ismeretek, időjárás előrejelzés, levegőkémia, éghajlatváltozás

Az ENSZ 2015 szeptemberében fogadta el a Fenntartható Fejlődési Célok (2016-2030) című dokumentumot, amely 17 célt és ezeken belül 169 részcélt határozott meg az emberiség előtt álló legfontosabb feladatok körében. A fenntarthatóságot tágabb értelemben kezeljük: a társadalmat és a gazdaságot nem csupán a környezeti fenntarthatóság feltételének, hanem önálló cél-meghatározó problémacsoportnak, azaz a „fenntarthatóság épülete” egyenrangú pilléreinek tekintjük. A tervezett tanulmányban előbb logikus csoportosításban áttekintjük a célokat, majd e csoportosítást követve, bemutatjuk, hogy mely célokban és rész-célokban hasznosul a meteorológiai információ. Ez utóbbiakat négy csoportra osztottuk: éghajlati információ, időjárási előrejelzés, levegőkémia és éghajlatváltozás. Megállapítottuk, hogy a 17 cél közül mindössze egy olyan van, amelyek egyetlen rész-céljának megvalósítását sem segíti a meteorológia. Ez a cél a nemek közötti egyenlőtlenség. A célok első csoportját alkotó emberi alapszükségletek körében 6 részcélt az ismétlődéseket (több meteorológiai tevékenység is segíti egy adott rész-cél megvalósítását) is megengedve 12 rész-cél*tevékenység mutatkozik. Az egyenlőség és igazságosság csoportban három rész-cél 8-féle tevékenység képvisel. A hatékony, de felelős termelés csoportjában öt rész-cél 6 tevékenység segítheti. A legtöbb érintett rész-cél (hét) és érintett tevékenység (14) veszélyeztetett tájak csoportjához kapcsolódik. Végül, ha a 13. célt, a klímaváltozással szembeni akciókat, is a záró csoporthoz, az intézményi jellegű, 16-17. célhoz soroljuk, akkor ezt hét rész-cél, 13 tevékenységgel tudja segíteni. A fenti számokat összegezve, 26 rész-cél tudja segíteni a meteorológiai tevékenység, míg az összes ilyen tevékenységgel segített rész-célok és a tevékenység-fajták szorzatainak összege 53. A meteorológia, tehát a 169 rész-cél mintegy 15%-ának megvalósulását tudja segíteni, míg egy-egy segített rész-cél átlagosan kétféle tevékenységgel tudja a szakma segíteni. A négy meteorológiai tevékenység fajta közül éghajlati információ 21, az időjárási előrejelzés 13, a levegőkémia 8, míg az éghajlatváltozás 11 féle módon segítheti valamelyik ENSZ. Az előadásban és a tervezett tanulmányban természetesen konkrét példákkal illusztráljuk a fenti számokat.

FENNTARTHATÓSÁG ÉS JELENSÉG-ALAPÚ OKTATÁS A PLANETÁRIS JÓL-LÉTÉRT

TUBA ORSOLYA, PÜSKI EDIT

Finnish Institute for Educational Research, orsolya.o.tuba@jyu.fi
Alteredu Nonprofit Kft, alteredu.nonprofit@gmail.com

KULCSSZAVAK: *fenntarthatóság, aktív tanulás - jelenség-alapú oktatás, planetáris jól-lét, paradigma váltás - Finnország*

Az oktatás társadalmi és gazdasági innovációban játszott szerepének megértéséhez és fejlesztéséhez fontos feltárni, mi az összefüggés a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóság és az aktív oktatási módszerek között. Megismerve a jól-léti társadalom alapjait, megértve a finn nevelési megközelítést, közelebb juthatunk a hazai oktatásfejlesztési megoldásokhoz és a szükséges magyarországi paradigma váláshoz.

Az oktatás által közvetített értékek, készségek és képességek egyéni szintű fejlesztésével segíthetjük a tanulókat a világ működésének holisztikus megértésében, támogatva őket abban, hogy megtalálják megfelelő helyüket és szerepüket a társadalomban, hozzájárulva egy jól-léti, felelősségteljes és cselekvő társadalom alapjainak megteremtéséhez.

Az oktatás nemcsak a tanulók aktivitására és tanulási kimeneteire van hatással, hanem az abban szerepet játszó – mintát adó pedagógusokra, munkájuk minőségére és munkahelyi jól-létjükre is. Az olyan elvek ismerete és alkalmazása, mint a bizalom, elfogadás, pozitív hibakultúra, pozitív pedagógia és erősség alapú nevelés, kulcsfontosságúak a pedagógusok és tanulók közötti kapcsolatok és a tanulás hatékonyságának növelésében. A közösségi szintű nevelés pedig ösztönzi a felelősségvállalást, a csapatmunkát és a kommunikációt, ami elősegíti a megfelelő értékrendek és az aktív- cselekvő közösségi dinamika kialakulását.

A planetáris jól-lét elérése jelentős kihívások elé állítja az egyéneket és a közösségeket. Szükséges a pedagógusok, oktatók képességeinek támogatása annak érdekében, hogy hatékonyan tudják kezelni a sokrétű problémákat (pl. szegénység, klímaváltozás, geopolitikai konfliktusok), miközben fejlesztik a tanulók kompetenciáit. Finnországban Jensen és Schnack (1997) az “akció képességet” (action competence) vezette be az oktatásba, a hagyományos környezeti nevelési megközelítések elhagyása mellett, hangsúlyozva az oktatói készségek folyamatos fejlesztésének szükségességét, annak érdekében, hogy felszabadítsák diákjaik potenciálját, és hozzájáruljanak az egyéni és planetáris jól-lét erősítéséhez.

Ennek a komplex kapcsolati hálónak a megismerése és megértése, amely az oktatás és a fenntarthatóság, planetáris jól-lét között kialakul, jelentősen hozzájárulhat a transzformatív oktatási módszerek fejlesztéséhez, az aktív, holisztikus tanulás-tanítás egyre szélesebb körben való elterjedéséhez.

TERMÉSZETPEDAGÓGIÁVAL A FENNTARTHATÓSÁGÉRT

ORGOVÁNYI ANIKÓ

Zöld Szív Ifjúsági Természetvédő Mozgalom
orgovanyi.aniko@gmail.com

KULCSSZAVAK: természetpedagógia, szelíd megismerési módszerek, természetben tanulás, jobb és bal agyféltekés gondolkodás, szeretet

A pedagógia tudománynak már évtizedek óta része a fenntarthatóságra nevelés. Ezen belül a természetpedagógia még hangsúlyosabban kezeli a témát. Alapelve, hogy a fenntarthatóságot célzó minőségi oktatás nem létezhet a természetben szerzett személyes megtapasztalások nélkül. Korunk modern elektronikus eszközei erőteljesen lekötik a fiatalok figyelmét, befolyásolva alkotó képzeletüket, vizuális látásmódjukat. A virtuális világ kizökkenti nézőit a valóságból, hamis, torz képet vetítve eléjük. Ezzel szemben a természetpedagógia lényege – az elméleti felkészítés mellett – a szabad ég alatti, természetben történő nevelés és oktatás, amely során valós ismeretekre tehet szert a befogadó, életkortól függetlenül. Mindehhez elengedhetetlenül fontos a szelíd megismerési módszer alkalmazása, mely nagyfokú természetempátiát feltételez. Nem hierarchikusan, alá-fölé rendelt helyzetből kezeli a megismerés tárgyát, hanem holisztikus módon, az egységes egész részeként. A megfigyelő beleilleszkedik a rendszerbe, és belülről figyeli azt. Ily módon megismerve a természet működését, képes jobban megérteni a fenntarthatóság szükségességét is. Ez érvényes a mikrotól a makró viláig, az atomok rezgésétől, az Univerzum működéséig, beleértve az emberi társadalmak működését is. A valós problémák felismerése, a megoldás keresése, valamint az ismeretek kellő szintű átadása is ott lehetséges, ahol komplex módon, kellő értelmi és érzelmi intelligenciával közelítünk a témához. Ahol a bal agyfélteke működése mellett, a jobb agyféltekének is teret adunk. Ahol a racionalitás mellett, az emocionális intuícióknak is helye van. Ahol a tudomány elismeri a művészet egyenrangú létjogosultságát. A természetpedagógiának ez az egyik alapelve. Létezni, és létezni hagyni. Élni, és élni hagyni. Gondolkodni és érezni. Szelíd módszerrel ismereteket szerezni. Szeretni. Ez utóbbi talán furcsán hangzik egy tudományos értekezésben, pedig a fenntarthatóságnak a kulcsa, hogy az ismeretek megszerzése mellett, szeretjük-e a teremtett világunkat, a benne élőket és létezőket, s ha szeretjük, meg akarjuk-e őrizni utódaink számára, akiktől csupán kölcsön kaptuk mindezt a csodát.

„MEGISMERNI, MEGSZERETNI ÉS A FELELŐSSÉGET FELKELTENI” – MEGLÁTÁSOK ÉS JÓ GYAKORLATOK A FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS TERÉN A MAGYAR FELSŐOKTATÁSBAN

SAÁD JUDIT¹, BÉRES TAMÁS², HUSZÁR ZSUZSANNA³, MÓNUS FERENC⁴

¹*Eötvös Loránd Tudományegyetem, PPK, Neveléstudományi Intézet*

²*Debreceni Egyetem, BTK, Humán Tudományok Doktori Iskola*

³*Pécsi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Intézet*

⁴*Debreceni Egyetem, BTK, Pszichológiai Intézet*

KULCSSZAVAK: *fenntarthatóság pedagógiája, tanárképzés, jó gyakorlatok*

A felsőoktatás – az alap-és középszintű oktatás mellett - fontos területe a fenntarthatóságra nevelésnek. A fenntarthatóság integrálásának meghatározó tényezője a téma oktatásban való megjelenése (Bessenyei, 2019). A fenntarthatóság oktatása esetében különösen igaz, hogy az ismeretek átadásán túl az erre épülő tudatosság és az attitűd, valamint a kompetenciák fejlesztése is kiemelt fontosságú. Ugyanakkor a tények ismerete és az attitűd nem indukálja a környezettudatos viselkedést, és nem változtatja meg az emberek természetéhez fűződő viszonyát, ezért a fenntarthatóságra nevelés során az ismeretek és a jártasság gyarapítása mellett, a környezeti tudatosságot, az értékítéletet, a felelősségtudatot, a viselkedési formákat és az érzékenységet is fejleszteni kell. (Varga, 2004).

Kutatásunkban, amely egy nagyobb, a Nemzetközi Visegrádi Alap által támogatott, négy ország részvételével zajló nemzetközi kutatás része, hat magyarországi egyetemen vizsgáltuk a fenntarthatóságra nevelés és globális nevelés értelmezését, intézményi stratégiáit, valamint intézményi és tanárképzési gyakorlatát interjú adatgyűjtéssel, félig strukturált interjúk (N=16) elemzése révén, elméletvezérelt és adatvezérelt kvalitatív tartalomelemzés párhuzamos alkalmazásával.

Az előadás fókuszában a feltárt intézményi jó gyakorlatok bemutatása áll.

Eredményeink megerősítik a személyes motiváció és elkötelezettség, a módszertani újítások iránti nyitottság, a gazdag külső partnerkapcsolatok, valamint a pályázati részvételek kapcsán megvalósuló projektek kulcsszerepét, ugyanakkor feltárják a vezetői elköteleződés, a szervezeti átalakulások, továbbá a diszciplinák közötti párbeszéd megteremtésének kihívásait.

TO KNOW, TO LOVE AND TO TAKE RESPONSIBILITY" - EXPLORING SUSTAINABILITY EDUCATION IN HUNGARIAN HIGHER EDUCATION: INSIGHTS AND EXEMPLARY PRACTICES

JUDIT SAÁD ¹, TAMÁS BÉRES ², ZSUZSANNA HUSZÁR ³, FERENC MÓNUS ⁴

¹*Eötvös Loránd Tudományegyetem, PPK, Neveléstudományi Intézet*

²*Debreceni Egyetem, BTK, Humán Tudományok Doktori Iskola*

³*Pécsi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Intézet*

⁴*Debreceni Egyetem, BTK, Pszichológiai Intézet*

KEYWORDS: *pedagogy of sustainability, teacher education, good practices*

In the realm of education, from primary to tertiary levels, sustainability education stands out as a crucial domain. Central to its integration is the inclusion of sustainability within educational curricula (Bessenyei, 2019). Sustainability education not only involves imparting knowledge but also entails fostering awareness, attitudes, and competencies rooted in this knowledge. However, mere possession of facts and positive attitudes does not inherently translate into environmentally conscious behaviour or alter individuals' relationship with nature. Thus, alongside knowledge acquisition and skill development, sustainability education necessitates the cultivation of environmental awareness, value systems, a sense of responsibility, behavioural patterns, and sensitivity (Varga, 2004).

As part of a larger international research endeavour funded by the International Visegrad Fund and spanning four nations, we delved into the conceptualization, institutional strategies, and practices in teacher training concerning sustainability education and global education within six Hungarian universities. Our methodology involved data collection through semi-structured interviews (N=16) and the concurrent utilization of both theory-driven and data-driven qualitative content analysis.

This presentation centers on the identification of exemplary practices within these educational institutions. Our findings underscore the pivotal role of personal motivation and dedication, receptivity to methodological innovations, rich external collaborations, and grant initiatives. Simultaneously, they shed light on the hurdles associated with securing leadership commitment, effecting organizational change, and fostering interdisciplinary dialogues.

FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉSI EGYETEMI PROJEKTEK ÚJ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK KIALAKÍTÁSÁVAL

MOLNÁR MÁRIA

EKKE Neveléstudományi Doktori Iskola
molnar.nke2019@gmail.com

KULCSSZAVAK: fenntarthatóságra nevelés, egyetemi projektek

Jelen korunkban a környezetpusztítás olyan mértéket öltött, hogy a természetes élővilág és környezet egyre fogy. Következésképpen jobban oda kell figyelni az emberiségnek az ökoszisztémát érintő változásokra. Az ökológiai jelenségek mélyebb megértése, valamint a környezet és a természet megóvására tett cselekvési folyamatok mind hozzájárulnak a lakosság környezetbarát viselkedéséhez. Az emberiség egyre jobban feléli a természet által nyújtott készleteket, és már átlépte azt a határt, amelyet a bolygó még képes tolerálni. Az alap problémák megjelennek egyéni és közösségi szinten is és csak közös cselekvéssel orvosolhatóak.

A képzőművészek ökológiai felelősségvállalása egyre jobban előtérbe került, hozzájárulva a társadalmi szemlélet formálásához. A művészetpedagógiában az 1900-as évek közepe után Joseph Beuys installációi és a politikában való közreműködése hatást gyakorolt sok emberre (Egervári & Orbán 2022). A természetművészet az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Művészeti Intézetében külön szakirányként motiválja az egyetemi hallgatókat, melyet Erőss István professzor úr indított.

Online kérdőíves felmérést folytatok civil szervezetek és egyetemek körében az Ökológia szemlélet és új irányzatok a fenntarthatóságra nevelésben, előtérbe helyezve a civil szervezeti és egyetemi együttműködést témában. Eddig több civil szervezetnek küldtem ki a kérdőívet emailben, hírlevélben, valamint megosztottam természet- és környezetvédelemmel foglalkozó facebook csoportokban.

Az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen szeretnék létrehozni egy munkaközösséget és évente egyszer külső helyszínen megszervezni egy szakmai fenntarthatóságra nevelési konferenciát, együttműködve civil szervezetekkel és önkormányzatokkal.

Mellette, amennyiben az egyetemi vezetőség is jóváhagyja, szakmai gyakorlati lehetőségeket biztosítani a hallgatóknak.

Egy duális fenntarthatósági képzést is hasznos lenne elindítani, bevonva osztrák és finn vállalatokat.

KÖRNYEZET ÉS EGÉSZSÉGTUDATOSSÁG / PROJEKTMÓDSZER SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK

Szekció vezető:

Dr. habil Kováts-Németh Mária CSc

egyetemi magántanár, Soproni Egyetem, Selye János Egyetem, MTA
Veszprémi Akadémiai Bizottság Magyarorsággkutató és Neveléstörténeti
Bizottság elnöke, a Százak Tanácsa tagja, a Konferencia Tudományos
Bizottságának elnöke

GYALOGOLHATÓSÁG ÉS GYALOGLÁSI VISELKEDÉS - PROJEKTHEHETŐSÉGEK EGY TRANZAKCIONÁLIS ELMÉLETI KERETMODELL ALAPJÁN

DÚLL ANDREA^{1,2}, BERZE IVÁN ZSOLT^{1,3}

¹**Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Ember-Környezet,
Tranzakció Intézet, dull.andrea@ppk.elte.hu**

²**Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Szociológia és Kommunikáció
Tanszék**

³**Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pszichológiai Doktori Iskola (PhD-hallgató)**

KULCSSZAVAK: környezetpszichológia, gyaloglás, gyalogolhatóság, fenntarthatóság

A gyalogolhatóság (*walkability* – lásd Berze és Dúll, 2022) és a gyaloglási viselkedés fogalmi számos tudományterület szakirodalmában érintett fogalmak, amelyeket előadásunkban ember-környezet tranzakció tudományi (környezetpszichológiai) megközelítésben (Dúll, 2021) vizsgálunk. A gyaloglás környezetpszichológiai szempontból speciális környezeti viselkedésnek tekinthető, amelyet – mind a laikusok, mind közlekedésszervezési, településalakítási szakemberek – általában egyszerűnek tekintenek. A tervezés és a megvalósítás szintjén egyaránt úgy tűnhet, hogy már pusztán egyetlen környezeti összetevő megváltoztatása (pl. egy új gyalogátkelőhely kialakítása) is elegendő lehet ahhoz, hogy az adott környezet gyalogolhatóvá váljon. Azonban jellemzően csak a komplex, átfogó és a használók által megfelelően észlelt változások (az átkelőhelyet a térhasználók megfelelő minőségűnek, biztonságosnak, esztétikusnak és megfelelő helyen levőnek észlelik) vezet a gyaloglási viselkedés megjelenéséhez és állandósulásához az adott környezetben – vagyis a gyalogolhatóság és a gyaloglási viselkedés valójában rendkívül összetett ember-környezet relációban értelmezhető. Előadásunkban áttekintjük a gyalogolhatóság és a gyaloglási viselkedés és az ezeket meghatározó objektív és szubjektív tényezők (megvalósult és észlelt környezet, térhasználói jellemzők) összetett kapcsolatát és olyan projekteket vázolunk fel, amelyek egyrészt rávilágítanak a gyalogolhatóság komplex természetére, másrészt összefüggésbe hozzák azt a fenntarthatósággal, a fizikai és mentális egészséggel és számos társadalmi dimenzióval. A városi/települési környezet gyalogolhatóvá alakítása számos környezeti (használhatóság), személyes és társas/társadalmi (interakciók, egészség, fenntarthatóság) és gazdasági előnnyel jár.

TANÍTÓJELÖLTEK EGÉSZSÉGTUDATOSSÁGA

CSENGER LAJOSNÉ¹, CSÁSZÁR VIVIEN²

Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és
Társadalomtudományi Kar

csenger.lajosne@sze.hu, csaszarvivien03@gmail.com

KULCSSZAVAK: testi és lelki egészség, tanítóképzés, egészségnevelés, fenntarthatóság

Napjaink egyik legfontosabb kihívása a környezet- és egészségtudatos életvezetés kialakítása és megvalósítása. Az egészségfelfogás, az egészséghez való viszonyulás, az egészségmagatartás a kultúrába beágyazott szokásokra, hagyományokra, tradíciókra, szemléletre, értékrendre, attitűdökre épül. A magatartás- és viselkedésminták gyermekkorban alakulnak ki, ezért a leghatékonyabb út az egészséges életmód, a pozitív egészségkultúra megalapozása, elterjesztése érdekében a gyerekek számára olyan magatartás- és viselkedésminták közvetítése, olyan képességek, készségek kialakítása és fejlesztése, melyek segítik őket az egészség, mint érték felismerésében és megőrzésében. A gyermekek személyiségformálásában kiemelt helyet foglalnak el a köznevelési intézmények és az ott folyó nevelő-oktató munka érték közvetítése hozzá kell, hogy járuljon az egészségismeretek átadásához, változatos módszerek alkalmazásával a képességek, készségek hatékony fejlesztéséhez, az erkölcsi normák, értékrend kialakításához, a közösséghez tartozás élményének megéléséhez. A testi és lelki egészségre nevelés iránti elkötelezettséghez, alapvetően szükséges, hogy a pedagógusok egészséges életmódot folytassanak, hiszen csak így tudnak példát mutatni.

Mindezek alapján, kutatásunk célja, hogy feltérképezzük a tanítószakos hallgatók egészségfelfogását, egészségmagatartását, egészségtudatosságát. A kutatás kezdeti lépéseként egy pilot mérést végeztünk a másodéves tanítószakos hallgatóink körében. A mérést egy online kérdőív segítségével végeztük el. A kérdőívben a demográfiai adatokon túl nyitott és zárt kérdéseket tettünk fel többek között a hallgatók étkezési, sportolási szokásaival, napirendjével, szabadidős tevékenységeivel, stresszkezelésével kapcsolatosan. A pilot mérés eredményei alapján a legfontosabb megállapításaink, hogy a tanítószakos hallgatóink számára az egészség érték, amelynek megőrzése érdekében figyelnek az étkezésre és a mozgásra. Megítélésük szerint egy pedagógus számára fontos, hogy figyeljen testi és lelki egészsége megőrzésére, mert ezzel pozitív példát tud mutatni tanítványai számára. Jelen tanulmányunkban, a pilot mérés eredményeit mutatjuk be.

Kutatásunk folytatásaként, kiterjesztjük a mérést minden évfolyamra, és az eredmények alapján többek között, az évfolyamok, és a különböző választott műveltség területeket végző hallgatóink közötti hasonlóságokra és eltérésekre is szeretnénk rávilágítani.

PROJEKTPEDAGÓGIA-E TESSEDIK SÁMUEL PEDAGÓGIAI REFORMJA AZ „ÖNÉLETÍRÁS” CÍMŰ ÍRÁSA ALAPJÁN

MERKEI ATTILA

Közép-Magyarországi Agrárszakképzési Centrum,
Fáy András Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, Pécel
merkei.attila.gyorgy@gmail.com

KULCSSZAVAK: agrár-szakképzés, környezetpedagógia, projektpedagógia, természettudomány oktatása, nevelés, népnevelés.

A projektoktatás elméletileg minden tanulási egység elsajátítására alkalmas, nélkülözhetetlen viszont azokban a komplex témakörökben, ahol a célkitűzésekben olyan összefüggések megértése és magatartásformák elsajátítása a feladat, amelyek a megismerési folyamatban a konkrét tapasztalatszerzést feltételezik. Ilyen például a fenntarthatóságra nevelés pedagógiája: a környezetpedagógia, (Kovács-Németh, 2006) és könnyen belátható, hogy az agrárszakképzés is e fogalomkörbe tartozik. Mindkettő célja a környezettudatos, felelősségteljes magatartás kialakítása.

A szakirodalom általában egyetért abban, hogy a magyarok természettudományok iránti érdeklődése aggasztóan alacsony szintű. Az ezt kiváltó számos ok közül egyik legjelentősebb a nevelési, képzési és oktatási területen tapasztalható. Korunkban a természeti tantárgyak tananyaga és az oktatásának módja általában alkalmatlan arra, hogy a diákok többségét motiválja.

Ez nagy hasonlatosságot mutat a 18. század elejének oktatási és nevelési helyzetével. A felvilágosodás kora hozta az addig példátlan mértékű technikai, technológiai fejlődést, amely oktatási paradigmaváltást is hozott. A felvilágosodás hatása magával ragadta a gazdálkodást is. A termelőerők változása más világkép és új igények kialakulásával járt. Ennek az időszaknak egyik legérdekesebb egyénisége Tessedik Sámuel, aki érzékenyen reagált korának kihívásaira és munkássága révén megkezdődött a magyarországi mezőgazdasági szakképzés világszínvonalúvá tétele, ami egészen az 1989. évi rendszerváltásig tartott. Tessediket, a szarvasi evangélikus lelkészt, a felvilágosodás eszméi reformerré tették a reformkor előtt. Állhatatosan vallott meggyőződése volt, hogy Magyarországnak szakítania kell a feudális szemlélettel, amelyet csak a népnevelésén keresztül lehet megvalósítani. Ennek a megvalósítására áldozta egész életét, hitt a parasztság életkörülményeinek megjavíthatóságában, a gazdasági és kulturális felemelkedésében.

Munkámban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a mai agrár-gazdasághoz rendkívül hasonló Tessedik-i korban, a általa képviselt, ösztönösen vagy tudatosan kidolgozott oktatási újítások, mondhatni szakképzési reform, mennyiben tekinthetőek a mai ismereteink alapján, projektpedagógiai rendszernek, oktatási-nevelési tevékenysége mennyiben projektoktatás?

IS SÁMUEL TESSEDIK'S PEDAGOGICAL REFORM PROJECT PEDAGOGY? BASED ON HIS "SELF LIFE DESCRIPTION" WORK

ATTILA MERKEI

Agricultural Vocational Centre of the Central Hungarian Region,
Fay András Agricultural Vocational School, Pécel, Hungary
merkei.attila.gyorgy@gmail.com

KEYWORDS: agricultural vocational training, pedagogy of environment, project pedagogy, natural science, training, education, public education.

The project education theoretically, is suitable for mastering all learning units, however it is indispensable in those complex topics, where the understanding of objectives the learning forms of behavior relationships is the task. Which assume specific experiences in the learning process. For example, such the pedagogy of education for sustainability: the environmental pedagogy, (Kovács-Németh, 2006, 2011) the pedagogy of environment. It is easy to see that agricultural vocational training also belongs to this concept. The goal of both is to develop environmentally conscious and responsible behavior.

The literature generally agrees that Hungarians' interest in natural sciences is worryingly low. Among the many reasons that lead to this one of the most significant can be seen in the field of education and training.

This shows a great similarity with the education and upbringing situation of the beginning of the 18th century. The Age of Enlightenment brought unprecedented technical and technological progress, which also brought about a paradigm shift, in education. The impact of the Enlightenment also affected farming. The change in the productive forces led to the development of a different world view and new needs. One of the most interesting personalities of this period was Sámuel Tessedik, who responded sensitively to the challenges of his time and thanks to his work, Hungarian agricultural vocational training began to become world-class, which lasted until the regime change in 1989. The ideas of the Enlightenment made Tessedik, the evangelical pastor from Szarvas, a reformer before the Reformation age. He's firmly convinced was that Hungary must break with the feudal outlook, which can only be realized through the public education. He devoted his whole life to the realization of this, he believed in improving the living conditions of the peasantry, and in their economic and cultural upliftment.

In my work, I try to look for the answer of that question of how far, based on our knowledge today, the educational innovations he represented, developed instinctively or consciously, can be considered a project pedagogy system, his educational activities how much is project education? My hypothesis is that, despite Tessedik's outstanding pedagogical and educational methods, his pedagogical work cannot be considered project pedagogy in today's sense. Even though his methods contain elements of project pedagogy.

A MŰSZAKI ÖKOLÓGIA AZ OKTATÁSBAN ÉS A PROJEKTMUNKÁBAN

NEMCSICS ÁKOS

Óbudai Egyetem, Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
nemicsics.akos@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: fenntarthatóság, ökotábor, tanösvény

Az Ökologikus műszaki konstrukciók című tantárgy 1999-ben került bevezetésre az Óbudai Egyetem egyik jogelődjében, mely a jogelődök egyesülésével több karon is az oktatás része lett. Ugyanebben az évben tankönyv is készült a tantárgyhoz. A tantárgy a globális fenntarthatóság alapjaitól a megújuló energiák alkalmazásán át a biológiából elleshető a műszaki életben hasznosítható konstrukciókig terjed. A magyar és angol nyelven oktatott tantárgyhoz több hallgatói projekt is társult. A gyakorlati oktatás jegyében üzemlátogatásokat, tanulmányi és tudományos projekteket szerveztünk. A legismertebb projektünk a nyári ökotábor-sorozatunk. Ezt a projektet megkoronázandó egy erdei tanösvény tervezetét is bemutatjuk.

TALAJVÍZ-HÁZTARTÁS VIZSGÁLAT A CSÚCSHEGY KELETI LEJTŐJÉN

TANKÓ ZSÓFIA¹, VÁRKONYI BENCE¹, PATIK GÁBOR¹, LÉNÁRT VANDA²,
GÓGH ZSOLT³, BODÁNE KENDROVICS RITA⁴

¹ Óbudai Egyetem, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar, egyetemi hallgató

²Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Technikum, tanuló

³Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Technikum, oktató

⁴Óbudai Egyetem, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar, Környezetmérnöki és Természettudományi Intézet

KULCSSZAVAK: talajvízháztartás, Csúcshegy, vízminőség, projektelemzés

Óbuda hegyvidéki területein, a hegyoldali lejtőkön a lakóövezetek mindenhol felhúzódnak az igazán meredekké váló erdőhatárig. A közművek, elsősorban a vezetékes ivóvízellátás, és vele a csatornázottság azonban még nem mindenhol követik a terjeszkedő beépítettséget. Óbuda–Békásmegyer Önkormányzata nem törekszik feltétlenül a peremvidékek, a természetközeli zónák ilyen típusú, a városiasabb övezetekben elvárt teljes kiépítésére, hanem más, alternatív megoldásokban is gondolkodik. A Csúcshegy K-i lejtőjének felső, magasabb régiójában, a 2023-ban elindított „városi farm” program keretében (Interreg Europe - CoFarm4Cities projekt) ilyen, később akár mintának is tekinthető területhasználati modellt tervez megvalósítani. Projektünk az önkormányzat által kijelölt, mintegy 3,5 hektáros terület vízellátásának, azon belül is a talajvíz háztartás kérdéseinek tisztázásával foglalkozik. A kutataszter keretében az itt lévő valamennyi fellelhető ástott-, és fúrt kutat beazonosítottuk, némileg kibővítve a kérdéses területet. Szintézéssel és GPS adatok felvételével a kutak és talajvízszintek térbeli helyzetét rögzítettük, mindezen adatokat térképen is közöljük.

Összesen hét kút vízének mintázásával sor került a talajvíz tájékoztató értékű kémiai analitikai bemérésére is. Meghatározásra került az összes oldott sótartalom, vezetőképesség, pH meghatározását, a Ca²⁺, Mg²⁺, Na⁺, több anion-koncentráció és az esetlegesen nyomelemként jelenlévő nehézfémek koncentráció értéke.

Az általunk begyűjtött, megfelelő mennyiségű adat alapján elmondható, hogy a kijelölt terület talajvízháztartása nem alkalmas a meglévő, közel negyven telek kiszámítható vízellátására. A talajvíz a hegyoldal ezen felső régiójában még nem alkot összefüggő felületet, csak „szivárgók” formájában mutatkozik meg a telektömb NY-i és K-i sarkában. Ez a legfelső geológiai réteg, a lejtőtörmelékekkel kevert áthalmazott lösz helyileg igen különböző, változó vastagsági-, kőzettani- és fekvésvizsgányai miatt jelentkezik így. A fellelt kutak közül ellenben egy 25m-es fúrt kút tisztítással, vagy tovább mélyítéssel esetleg alkalmas lehet a CoFarm projekt kezdődő megvalósításában kijelölt öt telek egyikének vízellátására.

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS SZEKCIÓ ABSZTRAKTOK

Szekció vezető:

Dr. Gizińska Csilla

Varsói Egyetem, Neofilológiai Kar, Magyar Tanszék

AZ UTÓBBI ÉVEK KIHÍVÁSAI A LENGYELORSZÁGI HUNGAROLÓGUS KÉPZÉSBEN ÉS AZ AZOKKAL VALÓ SZEMBENÉZÉS LEHETŐSÉGEI

GIZIŃSKA CSILLA

Varsói Egyetem, Neofilológiai Kar, Magyar Tanszék
csilla.gizinska@uw.edu.pl

KULCSSZAVAK: *hungarológia, Lengyelország, magyar, mint idegen nyelv, magyar irodalom, magyar kultúra*

Lengyelországban a magyar szak iránti érdeklődés mindig is kivételesen magas arányú volt, s hosszú évtizedeken keresztül nem csappant a hallgatói létszám. Ez a stabilitás azonban az utóbbi néhány évben teljesen felborult, s szinte zuhanásszerű negatív tendencia ütötte fel a fejét – többszörös csökkenés tapasztalható úgy a magyar szakra jelentkezők, mint a hallgatói létszám esetében. Előadásom bevezetőjében megpróbálom meghatározni, melyek azok a tényezők, amelyek ezt a mindeddig precedens nélküli változásokat okozták. A továbbiakban pedig szeretném felvázolni mindazokat a lépéseket, amelyekkel a Varsói Egyetem Magyar Tanszékén megpróbálunk eléje menni ennek a jelenségnek. Reményeink szerint, ha nem is egy csapásra, de a magyar szak jól átgondolt és megszervezett népszerűsítésével, a hallgatói igényekre még érzékenyebb tanulmányi programmal, valamint az oktatást szervesen kiegészítő projekt-programokkal sikerül átfordítani ezt a negatív tendenciát.

MUNKAERŐPIAC ÁLTAL ELVÁRT, JÖVŐORIENTÁLT KARRIERKOMPETENCIÁK MÉRÉSE EGYETEMISTÁK KÖRÉBEN

PETZNE TÓTH SZILVIA, MÁRFÖLDI ANNA, NAGY ZSOLT

Széchenyi Egyetem, Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi
Kar, Szakmódszertani Tanszék
toth.szilvia@sze.hu
anna.marfoldi@audi.hu
nagy.zsolt5@sze.hu

KULCSSZAVAK: *kompetencia, munkaerőpiac, egyetemi hallgatók*

A munkaerőpiac dinamikus és folyamatosan alkalmazkodik a gazdasági, technológiai és társadalmi változásokhoz. Új iparágak jönnek létre, mások pedig eltűnnek, és ez hatással van a munkavállalókra és a munkáltatókra egyaránt. Jövőbeni munkavállalóktól új készségeket és kompetenciákat várnak el. A digitalizáció, automatizáció és globalizáció miatt a munkavégzés módja is változik. A jövő munkavállalóitól olyan készségeket és kompetenciákat várnak el, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy hatékonyan alkalmazkodjanak ezekhez a változásokhoz. A felsőfokú oktatásban résztvevők számára kritikus fontosságú, hogy ezeket a kompetenciákat fejlesszék és mérjék: Az egyetemi évek alatt a hallgatóknak lehetőségük van, olyan készségek és kompetenciák fejlesztésére, amelyek a munkaerőpiac elvárásainak megfelelnek. A tanulás, problémamegoldás és együttműködés képességei kulcsfontosságúak a sikeres karrier építéséhez. Napjainkra a kompetencia az emberi erőforrás-menedzsment egyik kulcsfontosságú fogalmává nőtte ki magát. Segít eligazodni, hogy milyen tényezők szükségesek ahhoz, hogy a vállalatoknak kiválóan, az átlag felett teljesítő, kompetens dolgozók legyenek. A kutatás egy olyan kompetencia-struktúrát tesztelt, amelyet a magyar munkaerőpiac és a jövő technológiai sajátosságait figyelembe véve került összeállításra. Az általunk oktatott pedagógusjelölt hallgatókat mértük fel tanulmányaik elején. A kutatás során azon karrierkompetenciák kerültek a vizsgálat fókuszába, melyek nemcsak az egyéni teljesítményt befolyásolják, hanem hozzájárulnak a szervezet hatékony működéséhez is. Ezen a konferencián és a hozzá kapcsolódó tanulmányban a hallgatók kreatív időgazdálkodás és a digitális kompetenciák köré szervezett kérdéseinkre adott válaszaikat elemezzük. Kíváncsiak voltunk a különböző problémahelyzetekben történő helytállásukra, illetve a manapság oly nagyon fontos digitális ismereteikre is, melyeknél felmértük, hogy az élet mely területein használják a digitális eszközöket és milyen biztonsággal. Tettük ezt a felmérést azért, hogy az oktatásuk során a hiányosságokat felmérve egy személyre szabottabb fejlesztést tudjunk véghez vinni a hallgatók sikeresebb felkészítése érdekében.

TANÁRI KOMPETENCIÁK VIZSGÁLATA MESTERKÉPZŐS HALLGATÓK KÖRÉBEN

EVA PROKOVCOVÁ

Selye János Egyetem, Komarno, 123208@student.ujs.sk

KULCSSZAVAK: *tanári kompetenciák, pedagógusképzés, mesterszakos hallgatók, Selye János Egyetem, Szlovákia*

Megvizsgáltuk, hogyan vélekednek a Selye János Egyetem mesterképzős hallgatói a tanári kompetenciákról. A tanári kompetenciákat olyan képességek, készségek, egyéb ismeretek és magatartásformák összessége képezi, melyekre a pedagógusoknak szükségük van a szakmai helytálláshoz. A felméréshez használt kérdőív 40 tanári kompetenciát tartalmazott, amelyeket már korábbi kutatásban (Nagy és Fabó, 2010) is vizsgáltunk. Ezeket a válaszadóknak ötfokozatú arányskálán kellett értékelniük, ahol az egyes a szükségtelent, az ötös pedig a nélkülözhetetlent jelentette. Az eredményeket összevetettük a Selye János Egyetem korábbi hallgatóinak véleményével. Az összehasonlításnál a Professzionális magatartás, a Pedagógiai, didaktikai és módszertani felkészültség és a Szakmai ismeretek birtoklása kompetenciákra fókuszáltunk.

GYAKORLATI TAPASZTALATOK A HALLGATÓK ÖSZTÖNZÉSÉRE ÉS A LEMORZSOLÓDÁSI ARÁNY CSÖKKENTÉSÉRE ALKALMAZOTT MÓDSZEREKKEL KAPCSOLATBAN

CSISZÉR TAMÁS

Óbudai Egyetem, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar,
Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet, csiszer.tamas@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: játékosítás, ösztönzés, lemorzsolódás csökkentés, minőségfejlesztés

Az alapozó természettudományos és mérnöki tárgyak rendszerint jelentős kihívás elé állítják a hallgatókat, amelyet többen negatív élményként élnek meg, különösen akkor, ha a követelményeket a felkészültségükhöz és adott esetben a vélt vagy valós képességeikhez képest nehezen teljesíthetőnek ítélik meg. Ennek okai között találjuk meg a középiskolai és az egyetemi tananyag közötti mennyiségi és tartalmi különbségeket, az alkalmazott pedagógiai módszereket vagy éppen azok hiányát, a számonkérések időzítését és módszereit, illetve az ezekhez szorosan kapcsolódó vélekedést, miszerint elég „kampányszerűen” a zárthelyi dolgozatokra és a vizsgákra tanulni. Az ebből fakadó sikertelenség és frusztráció, valamint az ennek következtében bekövetkező lemorzsolódás nagymértékben csökkenthető, ha megfelelő motivációs eszközök használatával sikerül a hallgatókat rávenni a folyamatos tanulásra, a nehezebbnek talált anyagokkal kapcsolatos többletmunkára, valamint az érdeklődési körükhöz illeszkedő témák mélyebb tanulmányozására. Dolgozatomban ismertetem a lemorzsolódás csökkentésével kapcsolatban az Anyagtudomány és Kémia kurzusok hallgatói körében a 2023-24-es tanévben végzett kérdőíves kutatás eredményeit, valamint a részben ezek alapján kidolgozott, majd tesztjelleggel bevezetett minőségfejlesztési intézkedéseket. Kitérek többek között az anyagrészek ismétléséhez használt online és papír alapú kvizekre, kártyajátékokra és egyéb társasjátékokra, a jobb megértéshez, a számonkérésekhez és a kreatív alkotószellem kibontakoztatásához felhasznált szorgalmi feladatokra és versenyekre, a teljesítmény jutalmazásához alkalmazott token-rendszerre, valamint a szabadulósobás eszköztár egyetemi szintű oktatásban történő felhasználhatóságára. Végezetül a módszerek hatását az Oktatók Munkájának Hallgatói Véleményezése során kapott értékelések, valamint a hallgatóktól kapott írásos és szóbeli visszajelzések alapján értékelem. A két féléves tesztidőszak tapasztalatai alapján kijelenthető, hogy a hallgatók hozzáállása és aktivitása pozitív irányba változott, a ZH eredményekben pedig kismértékű javulás tapasztalható. A végső konklúzió levonására, valamint a szükséges módosítások megvalósítására a vizsgaidőszakot követően, a lemorzsolódási arány ismeretében kerülhet sor.

A TANULÁSMÓDSZERTAN TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK BEVEZETÉSE A MÉRNÖK KÉPZÉSBEN

SERES MÓNIKA¹, POGÁTSNIK MONIKA²

^{1,2} Óbudai Egyetem, Alba Regia Műszaki Kar, Székesfehérvár, Magyarország

¹ seres.monika@amk.uni-obuda.hu

² pogatsnik.monika@amk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: tanulásmódszertan, szemléletmód váltás, önismeret, eredményes tanulás, módszertani megújulás

A 2020-as évet követő időszakban bekövetkező, az oktatást kedvezőtlenül befolyásoló események érdekes kihívások elé állították a pedagógusokat, az oktatókat és természetesen a diákokat, a hallgatókat is. A középiskolából hozott tudás csökkenése és a hallgatók egyre alacsonyabb terhelhetősége nem mai probléma a felsőoktatásban, de a tapasztalatok azt mutatják, hogy a Covid-járvány ezt felgyorsította. A műszaki felsőoktatásba bekerülő hallgatók nagyon magas követelményekkel találják szemben magukat. Hatalmas ugrás van a középiskola követelményeihez képest mind a problémamegoldás, mind a terhelés tekintetében. Az Óbudai Egyetemen is szükségesség vált egy olyan tanterv kialakítása, amely jobban illeszkedik a megváltozott helyzethez, segíti az egyetemi tanulmányaikat megkezdő hallgatókat az átmeneti időszakban, hogy minél sikeresebbek lehessenek tanulmányaik során, és minél kevesebben hagyják abba idő előtt a tanulmányaikat. Jelentős változást jelent ez a tanterv főleg az I. félév eddigi tantárgyi szerkezetéhez képest. Bevezetésre került a tanulásmódszertan tantárgy, amely az eredményes tanulást, a motivációt és az önismeretet segíti hatékonyan kialakítani a hallgatókban. Erre épül a II. félévben a tutorálás felkészítés, mely során a kooperatív tanulás és munkavégzés kialakítása az elsődleges cél, de a hallgatói közösségépítés, valamint a csoportmunkára történő nevelés is megvalósulhat általa.

Kutatásunk során felmértük, hogy az eltelt egy félév alatt milyen eredményeket értünk el a tanulás tanításának bevezetésével, mennyivel motiváltabbak a felvételt nyert hallgatók a tanulásban, mennyiben fejlődött a kommunikációs, problémamegoldó képességük. A kutatás kvalitatív módszertant alkalmaz. Rendelkezésünkre áll a hallgatók szöveges értékelése a tanulásmódszertan tanításáról, mely szöveg elemzése alapján sikerül reális képet kapnunk a hallgatók tanulási módszereiről, tanulási szokásairól, illetve arról, hogy ez a középiskolai tanulási trendjeikhez képest milyen irányban és hogyan változott. Igyekszünk rávilágítani továbbá arra, hogy mennyiben segítette a tantárgy bevezetése a lemorzsolódás csökkentését és a diploma megszerzésének motiválását.

A vizsgálat további célja volt, hogy megismerjük az elsőéves hallgatók tanuláshoz való hozzáállását, az egyetemi élethez való alkalmazkodását, valamint az önismeret fejlesztésének szükségességét. A mérési eredmények hozzájárulhatnak a továbbiakban ahhoz, hogy az oktatók az alkalmazott pedagógiai módszereiket hatékonyabban tudják kiválasztani és alkalmazni, új módszereket vezethessenek be a mai fiatalok tanításában ezzel is segítve a sikeres mérnökké válásukat.

ÁLTALÁNOS- ÉS KÖZÉPISKOLAI DIÁKOK KÖRNYEZETI ATTITÚDJÉNEK VIZSGÁLATA ONLINE KÉRDŐÍVVEL

VLASZÁTSNÉ VANCZER DÓRA

Tildy Zoltán Általános és Alapfokú Művészeti Iskola,
doravanczer@gmail.com

KULCSSZAVAK: *KÖNESEK (környezeti nevelést segítő kísérletsorozat), attitűdfelmérés, környezettudatosság, otthon elvégezhető kísérletek*

Kutatási problémám kiindulópontja a NAT 2020 és a Covid járvány volt. Kémia tanárként a célom, hogy a környezettudatos és élményalapú környezeti nevelési szemlélet kialakítása mellett, a háztartásban előforduló élelmiszerek és tisztítószeresek felhasználásával, egyre elterjedtebbek legyenek az otthon elvégezhető kísérletek az általános és középiskolai tanulók számára. Ennek egyik eszköze az általam összeállított környezeti nevelést segítő kísérletsorozat elvégzése, mely digitális kompetenciákkal társított.

A kémiát elvont, távoli tudománynak vélik az átlagemberek és a diákok, és úgy gondolják nincs köze a hétköznapi életükhöz. A probléma forrása a sok megtanulandó ismeretanyagban rejlik, és ezek megértéséhez hiányzik a jelenség alapú kísérlettel való alátámasztás. A mobiltelefonok kiválóan alkalmasak a kísérletek rögzítésére, melyet a későbbiekben a diákok fel tudnak használni a felkészüléshez és az órán történtek felelevenítéséhez.

Vizsgálati módszerem longitudinális mérés, amely egy tanéven át tart. A bemeneti és kimeneti online kérdőív segítségével a tanulók környezettudatos attitűdjét és annak kezdeti állapothoz viszonyított fejlődését vizsgálom meg a kísérleti csoportban. A kérdőív zárt közvetett/indirekt kérdéseket tartalmaz. A kísérletek a NAT 2020 és kerettanterv szerint kerültek kiválasztásra, osztályonként 20-25 db és minden kísérleti csoportban havi egyszer kerül elvégzésre. Ezek a kísérletek jól átgondoltak, biztonságosak, kipróbáltak. A kutatásban részt vevő iskolák száma 12. A populációt azok a speciális, kémiát oktató általános és középiskolák képezték, ahol a tanárok rutinjában benne van az otthon lefolytatható kísérletek elvégztetése, mellyel kiegészítik az oktatást. Szakértői mintavétel kiválasztással képeztem a mintát. A mintaszám megközelítőleg 500 fő.

A felmérés eredményeként jól látszanának az általános és középiskolai tanulók környezeti tudatosságnak fejlesztési lehetőségei, valamint olyan módszerek kidolgozási lehetősége, amellyel a környezettudatosságra és fenntarthatóságra lehet nevelni a diákokat, miközben a tantárgyat megszeretik.

MI ÉS A JÖVŐ GYERMEKEINEK KAPCSOLATA

STERCZL GÁBOR RÓBERT

evosoft Hungary Kft.
gabor.sterczl@evosoft.com

KULCSSZAVAK: *oktatás, mesterséges intelligencia, bloom taxonómia, digitalizáció*

A felgyorsult világ technológiai fejlődési üteme már eddig is egyre fokozódó nyomás alatt tartotta a szakképzési rendszert. (Sterczl, 2021) Mindezen nyomást az MI megoldások hirtelen áttörése a 2022-es és 2023-as év során csak tovább növelte. Az oktatási intézményeknek kiváltképp a szakképzést, a jelenlegi megközelítésekkel egyre nehezebb követnie a technológia fejlődés ütemét., Elkerülhetetlennek látszik tehát az oktatási rendszer újragondolása, a modellek újra definiálása. Az MI alkalmazása az oktatásban új lehetőségeket kínál, például személyre szabott tanulási útvonalakat, azonnali visszajelzéseket és interaktív és adaptív tananyagokat, amelyek segíthetnek a diákok teljesítményének javításában és a tanulási élmény növelésében.

A mesterséges intelligencia integrálása az oktatásba nem mentes azonban a kihívásoktól sem. Az adatvédelem és az etikai kérdések kulcsfontosságú kérdések, amelyekről ma még kevesebb szó esik. Pedig a személyes adatok védelme védelmet kulcsfontosságú ezen termékek használata során. Emiatt biztosítani kell, hogy az MI rendszerek átláthatóak és igazságosak legyenek. Ezeken felül, kulcsfontosságú az oktatók szemléletének, módszereiknek megújítása, ehhez pedig megfelelő képzésre és támogatásra van szükségük ahhoz, hogy hatékonyan tudják használni az új technológiákat, és képesek legyenek segíteni a diákoknak a digitális világban. A mesterséges intelligencia térnyerése az oktatásban tehát technológiai, társadalmi és pedagógiai szempontból is komoly hatással lesz mindennapi életünkre. Az oktatási rendszereknek fel kell készülniük arra, hogy ezekre a változásokra gyorsan és hatékonyan reagáljanak, hogy a jövő generációi megfelelő tudással, készségekkel és képességekkel rendelkezzenek a munkaerőpiacon való sikeres helytálláshoz.

Egyértelmű tehát, hogy az oktatási rendszernek proaktívan kell foglalkoznia a mesterséges intelligencia integrálásával, hogy ne csak lépést tartson a technológiai fejlődéssel, hanem vezető szerepet is vállaljon annak formálásában. A mesterséges intelligencia nemcsak eszköz, hanem lehetőség is arra, hogy újra definiáljuk, hogyan tanítunk, hogyan tanulunk és hogyan készítjük fel a diákokat a jövő kihívásaira.

PROJEKTMENEDZSMENT SZEKCIÓ POSZTERELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI

Szekció vezető:

Dr. Pálvölgyi Lajos PMP

PROJECON Project Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója

AZ AGILIS MAGATARTÁS ÉPÍTŐKÖVEI A KÜLÖNBÖZŐ GENERÁCIÓK VÉLEMÉNYE ALAPJÁN

**CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, VARGA JÁNOS, POPOVICS ANETT, GARAI-
FODOR MÓNICA**

**Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi
Intézet, kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu
varga.janos@kgk.uni-obuda.hu
popovics.anett@kgk.uni-obuda.hu
fodor.monika@kgk.uni-obuda.hu**

KULCSSZAVAK: *agilitás, kompetencia, digitalizáció, generációk*

A XXI. század digitalizációs törekvései felértékeltek a kompetenciák szerepét, hiszen a fokozatosan átalakuló munkahelyeken csak olyan munkavállalókat hajlandóak alkalmazni a vállalkozások, akik sokrétű tudással rendelkeznek, képezhetők és átképezhetők. Ezen munkavállalók munkahelye is sokkal inkább biztos, mint a képzetlen, esetenként átképezhetetlen munkavállalóké. A kompetencia azért vált az emberi erőforrás menedzsment kulcsfontosságú fogalmává, mert segít azonosítani azokat a tényezőket és utakat, melyeknek köszönhetően kiválóan teljesítő, kompetens dolgozói lehetnek a szervezetnek. Napjainkban újabb és újabb kompetenciák kerülnek azonosításra, mint a projektszemlélet, az innovatív magatartás, de akár az agilis gondolkodásmód is. Ezen fogalmakkal eddig nem találkoztunk, vagy legalábbis nem ilyen arányban. Tanulmányunk célja, hogy egy primer kutatás eredményei alapján azonosítsuk és értékeljük a különböző generációk szemével azt, hogy mely kompetenciák vezetnek az agilis magatartás irányába, rávilágítva a különböző korcsoportok agilis működésre való készségére és készségére.

LOKÁLIS MAKROGAZDASÁGI KIHÍVÁSOK A MAGYAR VÁLLALKOZÁSOK ÉLETÉBEN ÉS AZOK VERSENYKÉPESSÉGET BEFOLYÁSOLÓ HATÁSA A FENNTARTHATÓSÁG JEGYÉBEN

VARGA JÁNOS¹ - KAHLER-KORCSMÁROS ENIKŐ² –CSISZÁRIK-KOCSIR
ÁGNES¹

¹Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar
varga.janos@kgk.uni-obuda.hu
kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

²Selye János Egyetem, Gazdaságtudományi és Informatikai Kar
korcsmarose@uj.s.sk

KULCSSZAVAK: versenyképesség, lokális kihívások, fenntarthatóság, digitalizáció, makrogazdasági tényezők, Magyarország

A 2000-es évek számos kihívást tartogattak az emberiség számára. A 2008-as jelzáloghitel válság jelentősen átrajzolta a pénzügyi gondolkodásunkat, és megváltoztatta a pénzügyi termékekhez való hozzáállásunkat. Mindezen folyamatokhoz hozzájárultak azok a hatások, amelyeket emberek ezrei szenvedtek el a rosszul meghozott pénzügyi döntéseknek köszönhetően. Ugyanezek a jellemzők elmondhatók voltak a vállalkozásokra is. A jelzáloghitel válságot követően még számos más pénzügyi válsággal ismerkedtünk meg a 2000-es évek folyamán, de új szintet mindezek után mégiscsak a 2020-ban eszkalálódott koronavírus járvány és az azt követő válság jelentett. Az egyre erősebben jelentkező digitalizációs kihívás, a mesterséges intelligencia előretörése, a fenntarthatóság és környezetpusztulás egyre markánsabb kihívásai, a folyamatok automatizálása számos kis- és középvállalkozásnak okoz fejtörést. A vállalkozások a világ minden pontján szembesülnek ezen kihívásokkal, hol erősebben, hol gyengébben. Tanulmányunk célja az, hogy bemutassa azokat a lokális, makrogazdasági kihívásokat, valamint azok megítélését, melyek versenyképességét érintik és befolyásolják egy Magyarországon elvégzett kérdőíves kutatás eredményei alapján. A kutatás egy nemzetközi felmérés része, jelen tanulmányunkban a magyarországi hatásokat kívánjuk bemutatni.

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA MEGJELENÉSE ÉS SZEREPE A XXI. SZÁZADI OKTATÁSBAN

REVÁK BERNADETT¹, SERKAN SAVAS², CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES³

¹ Óbudai Egyetem, Biztonságtudományi Doktori Iskola
revak.bernadett@uni-obuda.hu

² Kirikkale Egyetem
serkansavas@kku.edu.tr

³ Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar
kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: mesterséges intelligencia, oktatás, információátadás, készségek, oktatásfejlesztés

Az új technológiák jelentős mértékű átalakuláson mentek keresztül az elmúlt évtizedekben. Mindemellett számtalan lehetőséget hordoznak magukban. Az oktatás folyamatában hatékonyabbá, kényelmesebbé és rugalmasabbá teszik a tanulást. A világ számos részén a technológiai hatások mellett a globalizáció a nemzetközi és regionális versenyek, illetve a társadalmi fejlődés iránti igények az oktatás változását kívánják meg. Az új technológiák megjelenése közelebb hozza az ismeretszerzést a tanulók felé. Napjainkban elsődleges szerepe mindenképp az információnak van az oktatásban. A mesterséges intelligencia új tanítási és tanulási megoldásokat kínál, mely széles körben kerül alkalmazásra az oktatásban. Az innováció mellett természetesen kihívásokat is eredményez. A jelenlegi tanulói generációra jellemző egyfajta magasabb szintű igény a digitális eszközök használatára. Felmerül a kérdés, hogy az ehhez szükségessé vált technikai, tudományos, kommunikációs és információ feldolgozási készségük jelenleg mely szintre tehető, és annak fejlesztésére milyen további lépésekre van szükség. Jelen tanulmányunk célja, hogy felmérjük és tisztább képet kapjunk a diákság mesterséges intelligenciával kapcsolatos tudásszintjéről és arról alkotott véleményéről.

AZ AGILITÁS EGYÉNI FONTOSSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE GENERÁCIÓS KÜLÖNBSÉGEK MENTÉN

CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES, VARGA JÁNOS

Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar
kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu
varga.janos@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *agilitás, agilis működés, modern kompetenciák, szervezeti működés*

Az agilitás - mint a XXI. század egyik divatos fogalma és vezető szemléletmódja - a 2000-es éveket követően került reflektorfénybe. Eleinte, mint új projektvezetési módszertan került be a gondolkodásba, amely képes arra, hogy a klasszikus vízésés modell hiányosságait, lassúságát kiküszöbölje, hatékonyabbá téve ezzel a projektvezetést, a sikeres projektek irányába terelve azokat. Az agilis projektvezetés sikerességét látva egyre több vállalat, vállalkozás kezdte a különböző szervezeti egységeit is agilissá tenni, végül a gondolkodásmód áterjedt a teljes szervezetre is. Napjainkban már nemcsak szervezeti szinten értelmezzük az agilitás fogalmát, hanem egyéni szinten is. Az egyének, munkavállalók agilitásra való hajlandósága azonban számos tényező mentén különbözik. Befolyásol az egyén kora, generációs hovatartozása, képzettsége, kultúrája, amely meghatározza azt, hogy milyen mértékben képes befogadni ezt az újfajta gondolkodásmódot. Tanulmányunkban arra keressük a választ, hogy mit jelent az agilitás, mint kifejezés az egyes generációkba tartozó válaszadók olvasatában. Tanulmányunk alapja egy Magyarországon megvalósított kérdőíves kutatás, amely egy nemzetközi kutatás része is volt egyben.

DIGITÁLIS VILÁGHOZ VALÓ VISZONY A BIZTONSÁGI SZEMPONTOK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL AGILIS SZMŰVEGEN KERESZTÜL

BERÉNYI CSABA¹, CSISZÁRIK-KOCSIR ÁGNES²

¹ Óbudai Egyetem, Biztonságtudományi Doktori Iskola
berenyi.csaba@uni-obuda.hu

² Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar
kocsir.agnes@kgk.uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: kockázat, biztonság, védelem, fenyegetettség, digitalizáció

A digitális korszak térhódításával párhuzamosan egyre növekszik az igény a digitális kompetenciákra. Ugyanakkor párhuzamosan megjelennek azok a fenyegetettségek, amelyek fokozzák a technológiától való félelmet. Az elmúlt évtizedekben a világ biztonsági kihívásai egyre inkább komplex és dinamikus jellegűvé váltak. A biztonság központi kérdései az emberi jólétnek és a társadalmi stabilitásnak. A biztonság elsősorban az emberi élet és vagyon védelmét szolgálja. A biztonság, összekapcsolódik a környezeti, közlekedési és munkahelyi biztonság kérdéseivel is. Kiterjed a digitális területekre, mint például a kiberbiztonság, valamint a fizikai védelemre és az emberi erőforrásokra. Az új technológiák térnyerése és egyre mélyebb integrációja forradalmasította a biztonsági paradigmákat, mely egyben új dimenziókat nyit meg a fenyegetések kezelésében és a védelmi stratégiák kialakításában is. A kutatás fókuszában a biztonság tudatosság és a digitális technológiákba vetett bizalom áll, melyek kritikus szerepet játszanak az egyének digitális életvitelében.

AGILIS ELEMEEK A VÁLLALATI VERSENYKÉPESSÉGBEN

MÉSZÁROS ÁDÁM

Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar
meszaros.adam@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: *agile, agilis elemek, versenyképesség,*

Az agilis módszertan, agilis filozófia vagy agilis projektmenedzsment megközelítés alkalmazását sikeres trend övezi körül. Azonban az, hogy ez csupán egy divatos marketingfogás, vagy valóban hozzájárulhat a vállalati versenyképesség növeléséhez, egy összetettebb kérdés. Az agilis projektek sajátosságai a változások kezelésében, valamint az ügyfelekkel való interakció és kommunikáció területén érdekes megközelítést kínálhatnak a vállalat piaci jelenlétének erősítéséhez és az ügyfél-elégedettség növeléséhez.

A SZERVEZETRENDSZERT ÉRINTŐ KOCKÁZATOKON KERESZTÜL MEGISMERHETŐ INTEGRITÁS

MIZSER CSILLA¹, MOLNÁR BALÁZS²

¹Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar, 1084 Budapest, Tavaszmező utca 15-17.
mizser.csilla@uni-obuda.hu

²Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola, 1081 Budapest, Népszínház utca
8. molnar.balazs@uni-obuda.hu

KULCSSZAVAK: szervezeti integritás, kockázat, egyéni teljesítmény, egyéni önértékelés, közsféra,

Jelen tanulmány célja, hogy átfogó szakirodalmi áttekintést nyújtson a szervezetet érintő kockázatokról. Keressük a választ azokra a szervezeti integritást nagymértékben befolyásoló kérdésekre, hogy vajon felkészülhetnek -e a szervezetek az integritásukat érintő összes kockázatra? Megismerhető -e a kockázatok kimerítő felsorolása, létezik -e ilyen szervezeti helyzet? Ez a cikk szeretne összefüggéseket keresni az egyéni teljesítmény és egyéni önértékelés szervezeti integritással való kapcsolata szempontjából is. A közsféra sajátosságait vették alapul a szerzők, azzal a megjegyzéssel élve, hogy további kutatásaik során a magánszférára való kitekintést is megcélozzák majd.

ÓBUDAI EGYETEM
REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI
ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MODELLEK
A PROJEKTOKTATÁSBAN

A KONFERENCIA TÁMOGATÓI

Óbudai Egyetem

Magyar Pedagógiai Társaság Projektpedagógiai Szakosztály

ÓE RKK Integrált Tudományok Szakkollégiuma

PROJECON Projekt Tanácsadó Kft.

MTA VEAB

Százak Tanácsa (SZT)

Kisgyermek c. szakmai folyóirat

2024